П III 34

Примерак 16 филера

НОВА ПОШТА

»НОВА ПОШТА«
излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација:
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 6/I
Телефон: 39--39. Пошт. фах: 173
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна: 7.20 пенга

Год. II. | Ујвидек, недеља, 30 август 1942 | Број 191

Прошле недеље на фронту хонведске војске било је само појединачних напада, који су одбијени

На Кавказу немачке трупе су на више сектора пробиле противничке положаје

Сломљени су нови совјетски напади код Ржева

Будапешта, 29 августа. (МТИ) — Ратни извештај шефа хонведског генералштаба бр. 18 овако гласи:

Прошле недеље фронт хонведске војске погађали су само појединачни убрзани напади појединих непријатељских снага. Сваки напад смо одбили.

Од 10 до 24 августа наша контраавионска артиљерија је, поред подупирања борби на земљи, укупно уништила 50 непријатељских авиона.

У току тешких одбранбених борби у првој половини августа у херојској и успешној одбрани одбранбених положаја нарочито се истакла једна мања борбена трупа комаромских Хонведа, под заповедништвом поручника Шалакхази Иштвана.

Хонведска војска, која је ступила у борбу на Источном фронту у месецу априлу, претрпела је следеће губитке:

Херојски погинули: официри 154, редова 2.252, рањених официра 465, редова 11.093.

Нестали: 30 официра и 530 момчади.

Укупан губитак износи дакле: 14.531 човек.

ДОПУНСКИ МАЂАРСКИ ИЗВЕШТАЈ

У вези са ратним извештајем шефа хонведског генералштаба бр. 18, са војне стране саопштава се још и следеће:

Оне огорчене борбе, које су са појачаном снагом текле у првој половини августа дуж Дона, а које су средином августа достигле свој највиши врхунац, прошле недеље су већ изгубиле од своје снаге, а у недељи између 23 и 29 настало је релативно стање мировања. Данас се већ може констатовати да су непријатељски покушаји за пробој стварно великих размера дуж целога фронта осујећени и тако се Совјети — бар за сада — ограничују само на осматрачку делатност.

У војним круговима сматрају се достојним велике пажње они успеси, које су постигле наше контраавионске батерије за внеме непријатељских напада у маси, потпомогнутих знатним ваздушним снагама. Обарање 50 авиона са њихове стране није само доказ ваљаног одбранбеног рада, већ и леп доказ њихове непоколебивости и храбрости.

У ратном извештају се истиче нарочито одлучна и успешна борба поручника Шалакхази Иштвана. Поручник Шалакхази у 22 маха одбијао је напад непријатељских снага, бар хиљаду пута јачи, међу свима са борбом из близине и борбом на нож, у четири маха задржао је своје положаје. Заповедништво мађарске војске која се бори на Источном фронту, сетило се да поред њега похвали и резервног поручника Андрека Ђерђа, потпоручника Кемењеши Андора, заставнике Карчаи Ласлоа и Шелмеци Ласлоа, као и наредника водника Хендриха Јожефа. Покушаји непријате ,а за пробој стајали су совјетску војску ванредних крвавих жртава у људству, и великих губитака у материјалу. Према томе, губици мађарске војске — према подацима данас објављеног извештаја, као и у резимеу, у вези са ранијим губицима, незнатни су. То се нарочито истиче онда, ако имамо у виду невероватну жестину августовских борби. У војним круговима указује се на једну од најкрвавијих битака у бившем светском рату, која се водила на сектору од око 20 километара на Изонцу и упоређује се са данашњим губицима. Крвави губици ма кога дана битке на Изонцу много пута превализазе садање недељама, па чак и месецима претрпљене губитке.

Уосталом, у сада објављеном резимираном извештају нису саопштени само губици тешких борби дуж Дона од стране шефа хонведског генералштаба, већ и губици приликом пробоја код Курска и томе претходеће хонведске борбе. Иначе, већина рањеника је само лакше повређена, махом такви који су повређени од комадића бомбе или мина, или су страдали од ваздушног притиска. Комадићем мине рањен је и лакшу повреду претрпео је и сам командант хонведске војске генерал витез Јани Густав, који је у борбама минулих недеља увек на попришту најжешћих борби управљао битком.

Исказ губитака, објављен сада, садржи, наравно, само губитке војске која се бори на фронту. Губици окупационих мађарских трупа не налазе се у овим бројевима, и ове ће — као и у прошлости — исто повремено резимирано саопштити шеф хонведског генералштаба. Међутим, ове трупе — којима су поверене ратне операције за пречишћавање против партизана — сасвим разумљиво претрпеле су несравњиво мање губитке него наша источна војска, која је водила тешке борбе.

Министар војске и шеф генералштаба код Регента

Будапешта, 29 августа. — (МТИ) Министар војске генерал витез Барта Карољ, и шеф хонведског генералштаба генерал витез Сомбатхељи Ференц, у петак пре подне појавили су се у аудијенцији код Његове Преузвишености Господина Регента у Геделеу, да дају израза саучешћа поводом херојске смрти Његове Преузвишености Господина Регента.

У БЛИЗИНИ АМЕРИЧКЕ ОБАЛЕ ТОРПЕДОВАН ЈЕДАН НОРВЕШКИ БРОД

Амстердам, 29 августа. (ДНБ). Према саопштењу министарства морнарице из Вашингтона, један норвешки трговачки брод који је вршио транспорте за рачун Англосаксонаца торпедован је.

Извештај немачке Врховне команде

Из Главног стана Вође Рајха се саопштава:

На Кавказу су немачке и савезничке трупе на више борбених сектора пробиле жилаво бранене непријатељске положаје. У планинама смо уништили борбене трупе растуреног непријатеља. У округу Стаљинграда немачке трупе стално нападају, делимично на снажно изграђена непријатељска утврђења. У међувремену одбиле су више противнапада. Немачка ваздушна снага је својим дневним и ноћним нападима, извршеним иза задњих железничких пруга, поново нанела тешке губитке Совјетима.

На Волги су запаљена два тенк-брода и 12 теретних бродова оштећено.

Југозападно од Калуге, непријатељ је потпомогнут јаким борбеним ваздушним јединицама нападао пешадијом и оклопним снагама. Ове нападе борбене јединице на копну и у ваздуху, уз примерну сарадњу, у тешким борбама одбиле су. У овим борбама уништиле су 111 тенкова. Код Ржева су сломљени напади јаких непријатељских снага.

Јужно од језера Ладоге, противнападом зауставили смо поновни покушај непријатељског продора.

У Финском Заливу, борбени авиони засули су бомбама један аеродром на једном острву и оштетили пет непријатељских стражарних бродова.

У ваздушних борбама, вођеним над северном Африком и Малтом, оборили смо три британска авиона. Губитака нисмо имали.

Немачке ваздушне колоне јужно од Александрије извршиле су напад против британских аеродрома. У аеродромским уређајима и авионима који су се тамо налазили изазвани су пространи пожари.

У току поновљених непријатељских ваздушних напада против једног немачког конвоја, који је пловио Средоземним Морем, оборено је 7 од 24 нападачких британских бомбардера. Конвој је неоштећен стигао на мето свог опредељења. Два британска авиона, која су 29 августа надлетала над Западном Немачком и Немачким Заливом, оборили смо у ваздушним борбама. Пет других, који су летели над западним областима, такође смо уништили.

Прошле ноћи одреди британске ваздушне снаге извршили су нападе за узнемиравање против јужних и југозападних немачких територија. Цивилно становништво имало је губитака. У квартовима за становање појединих вароши настале су штете у материјалу и зградама. Контраавионске батерије и ноћни ловци, према досадашњим извештајима, оборили су 32 апарата.

Немачки авиони нападали су дању и ноћу у југозападној и североисточној Енглеској важне ратне уређаје, који су, како се могло утврдити, завршени добрим резултатом.

Војне припреме у Бурми

Бомбај, 29 августа. (НШТ). У овдашњим политичким и војним круговима са појачаном пажњом прате се припреме Јапанаца у Бурми и истовремено се говори са великим узнемирењем да ће појачање јапанских база на Новој Гвинеји омогућити напад на Аустралију. Према обавештењима војних кругова, припреме у Бурми уско су везане са новим отпочињањем операција против Индије и сазнаје се да су Јапанци у знатној мери појачали војску на источној индиској граници. Према вести, у Тајленду 5, у Сингапуру 2, а у Бурми даљих 5 јапанских дивизија стоје спремне и треба рачунати с тим да ће по завршетку кишне периоде почети јапански напад на Асам. Према даљим обавештењима, генерал Вавел поново је стигао у Индију. Вести према којима би генерал Вавел требао да буде замењен са једним другим генералом у овдашњим војним круговима не сматрају вероватним.

Гроф Ђано стигао кући

Рим, 2 августа. — (МТИ). Италијански министар спољних послова гроф Ђано вратио се, са свога пута у Будапешту, у италијанску престоницу у суботу изјутра у 8.50 сати. У његовој пратњи налазили су се италијански посланик у Будапешти Анфузо, секретар ваздухопловства генерал Фуђије, шеф генералштаба италијанских ваздушних снага, чланови италијанског генералштаба, главни уредник „Телеграфа“, Ансалдо, и више италијанских новинара. Дочеку грофа Ђана присуствовао је на железничкој станици Термини мађарски посланик при Квириналу Мариаши Золтан и чланови мађарског посланства у пуном броју. Ту се даље налазио и немачки амбасадор Макензен, министар за народно васпитање Паволини, генерал Русо, секретар претседника владе, као и виши чиновници италијанског министарства спољних послова.

—(●)—

ГОВОР НАХАС ПАШЕ

Рим, 29 августа. — (Транскontинентал прес). Египатски министар претседник Нахас паша одржао је, поводом годишњице англо-египатског уговора, говор преко радиа, у коме је изјавио да је ствар демократија уједно и ствар Египта, јер победа демократија значи победу слободе.

Римска јутарња штампа пише на ово, да овим примедбама нема да се придаје никаква нарочита важност, а не може се чак ни претпоставити да ју је Нахас паша сам озбиљно изрекао. Он личи на човека који говори док стража која стоји поред њега притискује цев од пиштоља на његова леђа. У таквоме се положају нема нарочитог прохтева за искреност, чак ни онда не, ако се у исто време огроман талас хапшења диже до чланова краљевске породице.

—oooOooo—

САРАДЊА ЕВРОПСКЕ И АЗИСКЕ ОСОВИНЕ

Нанкинг, 29 августа. — (ДНБ). Коментатор вести јапанске амбасаде у Нанкингу, приликом једног пријема штампе, изјавио је, да док ће у Европи немачко-италијанска осовина стварити нов ред , у источној Азији Јапан и Кина су водеће државе источно азиске осовине. Ове две земље, дакле, треба присно да сарађују, као што то раде Немачка и Италија. Кина располаже огромним територијама и богатим изворима сировина, Јапан пак цивилизацијом и савременом оружаном снагом. У циљу стварања новог светског поретка, европска осовина треба заједничим напорима да сарађује са источно-азиском осовином.

НЕДЕЉА ЈЕ. У ГРАЂАНСКОЈ ТИШИНИ, СИГУРНОСТИ, МОЖЕМО ДА ПРОСЛАВИМО ДАН ГОСПОДА БОГА, ЈЕР НАМ ЈЕ ДОПУСТИО ДА У МИРНОЈ СРЕДИНИ, У КРУГУ СВОЈИХ ВОЉЕНИХ УЖИВАМО У ОДМОРУ. ЗАХВАЛИМО СЕ ЗА ОВУ МИЛОСТ СВЕМОГУЋЕМ, ТИМЕ ДА ПОМИШЉАМО НА НАШЕ ВОЈНИКЕ, КОЈИ СЕ БОРЕ НА ДАЛЕКОМ РАТИШТУ! ЗИМСКУ ОДЕЋУ ЗА ХОНВЕДСТВО!

Кроз штампу

Промене у британској команди на Блиском Истоку

„Пестер Лојд“, у разматрању британске промене команданата на Блиском Истоку, подвлачи да североафричке британске армије досад нису имале среће са својим командантима, и пише: „Много је занимљивија промена која се догодила у Ираку и Ирану. Ту су Енглези створили самосталну врховну команду под генералом Вилсоном. Британске трупе које стационирају у Египту и Сирији, а раније су биле потчињене Охинлеку, сада су под командом генерала Александера. Нова врховна команда Ирак-Иран омогућује далекосежне закључке о положају Совјетске Уније“.

„Англосаксонска штампа — пише, даље, „Пестер Лојд“ — означује прегруписавање на Блиском Истоку тако, да ће британске, можда и америчке трупе, бити употребљене на југу Кавказа, чим Немци дотле продру“, и означује то као иронију судбине, пошто нема много више од две деценије, да су се Енглези пожурили да хаос, изазван у Русији грађанским ратом, искористе за запоседање драгоцених петролејских извора на Кавказу,“

„Данас, некадање борбе, које су баш на Средњем Истоку Совјети и Британци међусобно водили, нису више, бар на површини, актуелне — наглашује завршно будапештански лист. Њихово је место заузео војни савез, који сад, како изгледа, баш у региону некадашњих борби има да доведе до практичне делатности. Да Енглеска употребљава прилику да се с оружаном силом појави у подручју уља јужно од Кавказа, то не изненађује; у логици енглеског поступања лежи, радије сам крварити за руско уље, него бољшевике пустити у петролејско подручје Ирана и Месопотамије. Но, да Совјетска Унија мора ту „потпору“ да прими, показује колико је већ ослабио њен војни апарат.“

✱

„Донауцајтунг“ пише: „Пошто британске мере за угушење устанка у Индији нису уродиле плодом и немири поново избијају на другим местима, вицекраљев извршни савет је поновно прихватио план да Индију раздели у пет „самосталних доминиона“. Индиски кругови у Бангкоку примећују уз ово да та подела циља на то само, да Индусе доведе под најстрожију британску контролу. Уз то, тим преговором индиски народ треба да се одврати од борбе за слободу. Али — подвлачи „Донауцајтунг“ — Енглези више неће имати прилике за спровођење тога ђаволског плана. Индиски народ познаје исувише све оне методе са којима је досад био са енглеске стране подјармљиван, и стоји непоколебиво с погледом на циљ: да стекне потпуну слободу и независност Индије“.

„Политички кругови Берлина изјављују на ово — пише „Донауцајтунг“ — да је овај предлог типичан за британске намере према индиским стремљењима за независношћу. У Лондону баш размишљају како би се Индија даље могла држати у зависности, и долази се до резултата да је најбоље створити више државних обличја која за себе не би била способна да живе, те би, тако се мисли, тражила наслона на Енглеску. Објављени план потврђује, уосталом, само то што је Крипс, са другим Енглезима, при ранијим приликама наговестио.“

✱

„Нојес Винер Тагблат“, у осврту на именовање лорда Мојна за заступника министра за Средњи Исток, који је додељен Кесију, директном заступнику ратнога кабинета Велике Британије, министру за Средњи Исток, пише:

Сврха именовања Кесија била је, као што је тада саопштено, да се, ради уштеде времена, на Средњем Истоку успостави самостална владина централа. У ствари, сада се ради о томе да се постави једна врста „миниатурног кабинета“ за Африку и предњи Исток. Лорд Мојн, данас 62 године стар, био је вођ Горњег дома. Другог самосталног заступника енглески ратни кабинет већ има у Западној Африци, у лицу лорда Свинтона. „Једна од најважнијих задаћа која је припала тим енглеским проконзулима, било је намах завођење присилног рада у Нигерији у Западној Африци, и у Кенији и Родезији у источној Африци. Губитак стражње Индије, са њеним огромним количинама сировина, и јефтином радном снагом, навела је енглеску колонијалну политику да још безобзирније напне своју насилну политику у Африци. Та нова политика исисавања према урођеницима започета је званично у Лондону датом изјавом Министра колонија, који је свечано изјавио да ће се Енглеска у својим колонијама заузети и за „најсиромашније међу сиромашнима“. Стварно — додаје лист — то значи, као што констатује један чланак у „Њу Стејтсмен енд Нешн“, да се разних великокапиталистичким експлоататорским друштвима у тим колонијама обећала безусловна државна потпора путем присилне мобилизације радних снага“.

РАКОЦИ (Палас)

Рандеву на обали дунавској

одличан мађарски весео филм

Перцељ З., Радаи И. и Кабош Ђ.

У сали су инсталирани модерни апарати за хлађење дворане

„Берлинер Берзенцајтунг“ доноси из Стокхолма: „Пошто Черчил све јасније мора да увиди да не уме да помогне Совјетима, пошто зна да нити може да успостави на западу други фронт са изгледима на успех, нити располаже транспортним возилима, нити пристаништима за прилаз, да би Совјетима послао веће количине материјала и животних намирница, — он би сада хтео да побуди утисак као да би Енглеска могла у Египту да постигне успехе. На једноме пријему штампе у Каиру, он је поново покушао исти трик који је употребио већ тако често пред енглеском јавношћу. Он је, незавијено, признао тешкоће прошлих недеља и месеци, али је изјавио да се Енглеска сада налази у битно јачем положају него пре неколико месеци, и да он сам са спокојним поверењем гледа у будућност Још је додао да је Енглеска одлучена да се за Египат и долину Нила бори исто тако енергично као да се ради о властитом енглеском тлу“.

„Но то глумљење — додаје „Берзенцајтунг“ — не може да заташка велику забринутост која се осећа у Енглеској баш после најновијег пута Черчиловог. Са необичном оштрином потсећа „Тајмс“, да сав тај говор Черчилов не може да забашури стално погоршавање енглеског ратног положаја: „Ни генерална проба код Диепа, ни бомбардерски напади на западну Немачку нису умели да смање осећај да је војни принос Енглеске недовољан, и то у трепутку кад енглески савезник стоји пред својом најозбиљнијом кризом“.

Индиско врење пренело се на све области

Индиске банде нападају трупе власти

Бомбај, 29 августа. — (ДНБ). Централну индиску владу у великој мери узнемирује врење, које се сада већ пренело на све покрајине. Мере репресалија — на разочарење енглеских власти — још су више огорчиле Индусе и отпор испољен према Британцима развио се у праву побуну. То показује и борба банда, која је у развоју. Ове банде нападају полицајце и трупе. Међутим, Енглези — како изгледа — још увек не могу да увиде да сада већ није реч о понављању спорадичних демонстрација, познатих из прошлости, већ о таквом покрету, који је освојио милионе становништва и неће се смирити све док своју независност не извојује. Индиско становништво гледа увек у очи чак и смрти у својој борби за независност. Недавно су индиски радници, запослени у металоиндустриским предузећима покрајине Бихар, ступили у штрајк и приморали енглеске раднике да такође напусте посао. На штрајкаче је војска осула паљбу. Двојицу је убила, тридесеторицу ранила.

—(●)—

ЖУКОВ ПРВИ ЗАМЕНИК СТАЉИНОВ ЗА ОДБРАНУ

Анкара, 29 август. — (НШТ). Наређењем претседништва врховног савета Совјетске Уније, — као што јављају из Москве — командант средњег сектора фронта, армиски генерал Жуков, наименован је за првог заменика народног комесара за одбрану.

FRANZ JOSEF
ГОРКА ВОДА

ЕНГЛЕСКИ ЛЕТЦИ НАД БУГАРСКОМ

Софија, 29 август. — (Трансконтинентал прес). — Бугарски лист „Зора“ пише, поводом бачених енглеских летака над неколико бугарских места, да су и за време првог Светског рата непријатељи Бугарске бацали летке, којима су бугарском народу обећавана златна брда. Као данас, тако је и онда изјављено да се демократије боре за слободу малих народа. К томе је дошло Вилсонових 14 тачака. Бугарски народ зна, међутим, шта се затим касније догодило. Насупрот свих обећања, са Бугарском је врло неправедно поступано. Стога се у Бугарској неће ни наћи лековерни људи који ће тим летцима поверовати.

ЈАПАНСКИ ИЗДАТЦИ

Токио, 29 августа. — (ДНБ). Издатци јапанске државне благајне у 1941 години били су 8601 милион јена. 2156 милиона јена било је више издатака него у претходној рачунској години.

ОВДАШЊА ПОЛИЦИЈА ПРЕСЕЛИЋЕ СЕ У НАЈСКОРИЈЕМ ВРЕМЕНУ У ПРОСТОРИЈЕ БИВШЕ ПРОДУКТНЕ БЕРЗЕ

Јуче је из Будапеште, са више виших чиновника, приспео у Ујвидек г. Јесенски Андор, главни капетан провинциске полициске капетаније. Г. Јесенски је дошао у Ујвидек да би извршио инспекцију код овдашње управе полиције, као и да би издао потребна наређења у вези са пресељењем овдашње полиције у просторије бивше Продуктне берзе, пошто ће се исто пресељење извршити у најскоријем року да би досадашње просторије у Управној палати биле уступљене Вишој трговачкој школи. Г. Јесенски је истовремено извршио и посете великом жупану г. др. апатини Фернбах Петеру, као и градоначелнику г. др. витезу Нађ Миклошу, са којима се дуже времена задржао у разговору. У подне г. Јесенском је приређен ручак у просторијама Ержебет Салода коме је присуствовао и генерал г. Плати Пал.

НОВИ ПРИЛОЗИ ЗА ПОСТЕЉЕ ОПОРАВИЛИШТА УЈВИДЕЧКЕ ФИЛИЈАЛЕ ЦРВЕНОГ КРСТА

Прошле недеље у благајну ујвидечке филијале мађарског Црвеног крста уплаћени су следећи прилози: уд. Ференца Брандекера 50, Реже Рајхел и супруга 100, Шенкер и друг 200, Црвени крст из Гомбоша 600, Континентал Ваш Керешкеделми Б. Т. 200, транспортно предузеће Интерконтинентал 50, жена Јована Дунђерског 200, Шандор Беде мл. и породица 300, Бачка трговинска банка А. Д. 200, Јута и кудеља, Паланка, 200, Српска добротворна женска задруга из Ујвидека 200, особље м. кр. железничке станице, из Ујвидека, 360, у Барош Севетшегу досада сакупљени прилози 2.165 пенга, чиновници ујвидечке експозитуре Савеза за осигурање пољопривредника послали су 1.000 комада »Симфонија«.

Данас ће се у Ујвидеку скупљати топло одело и зимска преобука за хонведе на Источном фронту

У току јучерашњег дана у свима кућама достављени су формулари за прилоге

Данас, у недељу, на стогине Левента, бивших ратника, и скаута разићи ће се по целоме граду са колима ради скупљања зимског одела и преобуке за Хонведе који се боре на Источном фронту. Одбор који је образован ради извођење ове замашне акције на челу са својим претседником г. др. Палош Карољем, градским културним саветником, имао је да изврши огроман посао. Ваљало је поделити цео град на квартове и реоне и организовати читаву једну војску скупљача, која ће свој посао тако извести да он потпуно буде завршен у току једног дана. У тој замашној акцији поред чланова Црвеног крста, претставника ДМКС-а и града, активно учествују Левенте, бивши ратници, скаути и друге спортске и патриотске организације.

Они су већ у току јучерашњег дана разнели преко 20.000 формулара, признаница у сваку поједину кућу. Грађанство, које је ову акцију примила са великим разумевањем и љубављу, такође са своје стране покаже да поштује и саосећа са Хонведима, који се боре на далеком Источном фронту за сигурност и безбедност Домовине, и њену срећнију будућност. На овај начин омогућиће се да сваки Хонвед осети да цела земља мисли на њега сваки појединац, који и са најмањим поклоном хоће да узме учешћа у овој општој земаљској акцији. С друге стране грађани ће дати доказа свом схватању родољубивих и грађанских дужности. Умољавају се сви дародавци д авеч рано ујутро спреме све поклоне, испуне формуларе и у исте уведу какве поклоне све дају, тако да кад скупљачи стигну до односне куће могу поклоне одмах да преузму. Исто тако умољава се грађанство да без обзира што је недеља у сваком случају остави некога код куће који ће дочекати скупљаче и предати поклоне. Скупљачи ће потврдити пријем поклона, што ће служити као доказ да је односни грађанин удовољио својој родољубивој дужности.

Свечаној комеморативној седници градског муниципалног одбора Ујвидека присуствоваће и претставници свих друштвених организација

У понедељак, 31 о. м. у 12 часова у подне, као што је јављено, одржава се комеморативна седница градског муниципалног већа, на коју су позвати не само чланови градске муниципије, него исто тако и претставници установа и друштвених организација.

Тим поводом велики жупан г. **др. апатини Фернбах Петер** упутио је свима члановима градске муниципије следећи позив:

»Јуначка смрт Његове Преузвишености Заменика Регента, витеза нађбањаи Хортхи Иштвана, завила је у дубоку тугу цео наш народ.

Да би и наш град дао достојног изражаја тузи и да би се грађанство града достојно одужило успомени Заменика Регента, овим сазивам ванредну седницу градске муниципије на дан 31 августа 1942 у 12 часова по подне, у свечаној сали Градске куће.

Молим господина члана градске муниципије да на овој комеморативној седници изволи присуствовати.

Ујвидек, 27 августа 1942.

Др. апатини Фернбах Петер с. р. велики жупан.

Дневни ред комеморативне седнице:

1. **»Хисекеђ«** пева Грађанско мађарско певачко друштво из Ујвидека.
2. **Успомена на Господина витеза нађбањаи Хортхи Иштвана, Заменика Регента Мађарске.** Говори **Хорват Лајош**, народни посланик, члан градског муниципалног одбора.
3. Предлог градоначелника за овековечење успомене Заменика Регента погинулог јуначком смрћу.
4. **»Созат«** пева Мађарско грађанско певачко друштво из Ујвидека.

Др. витез Нађ Миклош
градоначелник.«

Умољавају се г. г. чланови градског муниципалног одбора, као и позвани претставници установа и друштава да седници присуствују у црном, односно црном мађарском свечаном оделу.

Комеморетивна седница Градског већа Сабадке поводом херојске смрти Заменика Регента

Сабадка, 29 августа. (Телефоном) Данас пре подне одржана је комеморативна седница градског већа, под претседништвом великог жупана г. др. Рек Андора. Том приликом велики жупан г. др. Рек одржао је велики говор у коме је изразио бол грађана Сабадке поводом губитка Његове Преузвишености Заменика Регента витеза нађбањаи Хортхи Иштвана, који је погинуо херојском смрћу на пољу части. Потом је велики жупан упознао присутне са животом Заменика Регента, који је био сав испуњен стваралачким радом. На крају је саопштио да су Сабадку на погребу Заменика Регента заступали народни посланици г. г. Богнер Јожеф, Калмар Тихамер и Војник Ђула.

После великог жупана говорили су градоначелник г. др. Велђи Јанош и директор женске гимназије г. Рихтер Нандор.

У име Буњеваца говорио је Скендеровић Ђула, који је изјавио да и Буњевци саучествују у општој народној жалости. У име Немаца говорио је инж. г. Конрад Корнел, а у име Срба г. Милан Руски, који је изразио дубоку жалост Срба поводом смрти Заменика Регента. На крају је говорио још и надбискупски повереник г. др. Ијаш Јожеф.

Сви говори су унети у записник. Са комеморативне седнице послате су депеше Његовој Преузвишености Регенту, удови Заменика Регента и претседнику владе г. Калаиу.

Ј. Ш.

АТИЛА

Новац стоји уз кућу

одличан мађарски шаљиви филм

Биличи, Латабар, Киш М. Немет, Васари и Петеш

ЗРИЊИ (Рекс)

Министров пријатељ

одличан мађарски весео филм

Пагер А., Комар Ј., Ердељи М. и Михаљфи Б.

АПОЛО

ДУПЛИ ПРОГРАМ

Кадетска љубав

Премијера одличног мађарског веселог филма. — Хедвет В., Жилеи М., Патаки, Рајнаи, Јухас, Маклари — и

НЕГДЕ У РУСИЈИ

Кратки догађај према истоименој песми коју пева Каради Каталин

ШПАНСКО-АРГЕНТИНСКА РАЗМЕНА РОБЕ

Мадрид, 29 августа. — (НШТ). Шпанско-аргентински разговори о размени робе завршени су и у четвртак је потписан нов уговор. Споразум се односи на идућих 7 година и у укупном износу од 140 милиона пезоса. Аргентина ће лиферовати Шпанији месо и житарице. У замену за то добиће гвожђе, маслиново уље и рибље конзерве, а шпанска бродоградилишта саградиће за Аргентину 3 трговачка пароброда. Шпанска влада даље се обавезала да изгради Аргентини један тенкброд.

ОХИНЛЕК НЕЋЕ ДОБИТИ ДРУГУ КОМАНДУ

Базел, 29 августа. — (БТ) Према лондонским извештајима, министар претседник Черчил за сада не намерава да генералу Охинлеку да другу команду. Генералу Охинлеку због напорног рада у Египту потребан је одмор.

У НАЈСКОРИЈЕМ ВРЕМЕНУ ПРИСТУПИЋЕ СЕ ГЕНЕРАЛНОЈ ОПРАВЦИ ЗГРАДЕ ОВДАШЊЕГ ОКРУЖНОГ СУДА

Већ дуже времена меродавни су покретали питање оправке зграде овдашњег Окружног суда, која је била веома запуштена и запрљана. Пре кратког времена поднео је у пољу оправке зграде предлог и сам г. др. Ухљарик Албин, претседник овдашњег Окружног суда. — Министарство правде је сада одобрило буџет у висини од 35.000 пенга за оправку зграде овдашњег Окружног суда. Из буџетом одобрене своте оправиће се ове године све приземне просторије, а нарочито дворане у којима се одржавају расправе, док ће се спољни део зграде, као и горњи делови са кровном конструкцијом, уколико за то не буде било времена ове године, оправити током идуће године. Такође, у пројекту се налази и генерална оправка улаза, који ће поред тога бити и поплочан.

Осујећен напад црвених на Дону

(Хонведска чета за ратне извештаје. Ђак-наредник Ференц Ђарфаш).

На небу блистају милиони звезда. Полагано, у наборима се таласа вода и пљускајући се прелива по обали. На њеним двема обалама као непријатељи стоје један другоме насупрот: мађарски хонведи и црвени војници. Нема тишина. Сваки звук, сваки шушањ, и овде и тамо, будно прате отворене очи.

Разговор се води око завичаја. Речи, душа, облећу куће тамо иза пропланака Карпата, поред Тисе, Олта, Мароша. Родитељи, жене, деца, драга лица, жеље, прижељкивања испуњују душу. Ту човек заиста сазнаје: шта значи дом, мајка која воли, брижљива жена, осмех малог детета, и његово тапкање...

Наш говор вођен шапатом прекида познато бучање. Долазе ноћни руски бомбардери система »Мартин«. Дању се ниједан од њих не може видети.

— Рано почињу, — констатујемо сви. Обично се касније појављују. Они у великој висини брује, круже. Слободним оком се не могу разазнати. У узаним, дубоким рововима који су снажно заштићени против свију опасности, очекујемо пакете.... Овде се може десити »зло« само тако, ако бомба падне право на нас.

Није требало дуго чекати. У земљу се појавио левак трагом прве бомбе. Не пролази ни минут-два, а већ долази друга, трећа, четврта, пета и не стаје до шесте. Затим се одржава тренутна пауза. Затим поново почиње. Комадићи лете над нашим главама, грудве падају на нас. У тим тренуцима човек грли, довлачи себи мајку земљу... Оштро посматраш, вребаш: куда одлази апарат, где може да удари следећа бомба? Минути изгледају као сати.

Апарат одрешује нову серију. И један други бомбардер се прикључује »деоби«... Чему та велика ревност? Шта више, у овом тренутку већ три »зоље« зује...

Ту се нешто припрема — засвели у мисли... Рањенику се помаже да доспе натраг. Комадић бомбе му је погодио руку... Мало даље запаљују се светлеће боје падобрана. Бомбардери и даље круже.

Сад је запљуснула вода... Тихо жуборење, струјање... Нешто клизи по води...

За неколико тренутака ситуација се расчишћава: црвени се на јуришним чамцима приближују!

Већ су и ту!

Митраљези клепећу, митраљези »сипају« кратке серије. Поједини згуснути пуцњеви означују: и ручне пушке су се умешале...

Са супротне обале сада сви могући родови оружја се осипају на наше положаје. Пушчани метак, мина, бомбе авиона... Као пљусак падају митраљески меци... Сада је ван сваке сумње: покренут је плански напад. Руси желе да подигну мостобран.

На то ћемо и ми имати нешто да кажемо!

Чују се логорски телефони, тајно обележени извештаји, упутства, заповести одјекују. Сада је сваки минут важан. Чамци су већ стигли до обале. Десетковани црвени војници стропоштавају се на обалу и заузимају положај за стрељање... Новији моторни чамци буче... Вода језиво жуборе. Предео шири врела узбуђења. Наше осматраче, упућене напред, свега 30 метара одвајају од оштрице црвених. Ратна машинерија с обе стране ради пуним темпом. Руси непрекидно појачавају. Вешто припремљеним моторним чамцима стижу нови и нови водови, па чак и батаљони...

Места за приправност хонведства су већ алармирана, шта више, на путу се налази већ и резерва, али дотле треба истрајати... Непријатељ се приближује. Један гине, друга двојица допузају до његовог места. Са наших митраљеза цури зној, а и са митраљезаца. Богме, ово су врели тренуци...

Наши истурени осматрачи су се већ повукли. Понели су собом једног рањеника. Он се не може упутити у позадину. Сада је свака рука потребна.

Руси с ове стране обале имају и митраљезе... Са аутоматским пушкама, машинским револверима расчишћавају терен пред собом, док у међувремену непрекидно траје паљба за кочење супротне стране.... Хонвед, међутим, извршује заповест: Овде се чује јаукање, тамо стењање, али оружје непрекидно говори, клепеће...

Наши људи су одважни. Нико не мари шта ће бити. Ручне гранате експлодирају.

— Међу њих, брате! Не жали их! — чује се потстрек. Сваки Рус који напред стреми, син је смрти!

Нападачи су храбри, издржљиви и смели. С оне стране су их добро одабрали. Слично гусеницама, прилепљени уз земљу, пузе, миле, долазе!...

Сада, као да су се земља и небо једно у друго сручиле, почиње »игра«. Све наше батерије, које нам стоје на расположењу, као и тешко оружје сипају из себе ватру. Супротна страна се завија у пурпурни дим. Над водом лебди ватрена завеса, када први црвени ускаче у наш положај. И баш у том последњем тренутку стиже истовремено и прво појачање. Новији митраљези у маси се прикључују паљби. Мине ударају по обали... Ручне гранате трештe. С откопчаним оковратником, у кошуљи »раде«ознојени хонведи... Истурен кљун црвеног страшила застаје. Све новије и новије хонведске јединице се развијају. Руси ближе обали налазе се опет већ у јуришним чамцима: шраф се окренуо у супротан правац... Можда ће успети да се проклизи кроз ватрену завесу... Пљуштање стиже пљуштање, експлозија експлозију. Вода Дона, опевана у народним песмама, љуља мртва тела...

Ватра са друге стране се проређује. Осматрачи се већ опет налазе на истуреном положају. Остали смо господари ситуације. Смео совјетско-руски потхват није успео.

Пажња!

У Трговачком дому

од уторника, 1 септембра, почевши забавља п. н. грађанство певачки цес-оркестар аради **Ердељи Тибор-а**

Исто се у уторник отвара са велеградском елеганцијом уређени

ЛОЈД-ГРИЛ

где ће свако вече бити уметнички програм и игранка за отмену публику!

Расположење. — Одлична пића. — Солидне грађанске цене

1349 За срдачну посету моли **ХОРВАТ ШАНДОР**

Међународни ратни сајам у Будапешти посетило је преко милион особа

Иако је, услед ратних прилика, број иностраних посетилаца недавно одржаног Међународног ратног сајма у Будапешти морао бити сведен на малу меру, посета Сајма превазишла је сва очекивања: укупно је посетило Сајам, за једанаест дана трајања, 1,100.000 људи. Број мађарских излагача — фабриканата, индустријалаца, домаћих занатских предузећа — износи близу 1000, а иностранa роба била је изложена у павиљонима девет држава.

Већ од првог дана, куповина изложене робе била је веома жива, те су закључене многобројне куповине. У индустрији гвожђа, и машинској индустрији уопште, интересовање се показивало понајвише за такву робу која служи одржану средње и мале производне способности. Исто је тражња у пуној мери задовољила и у погледу домаћих стројева и уређаја за газдинство у свакидањој пракси. У електричној индустрији добри су пазари учињени код оних модерних оруђа и уређаја који служе економском кувању, грејању и т. д. У погледу намештаја и уређења станова, куповина је била добра осредња. Код тепиха, оригинална роба имала је слабу прођу, због високих цена, но доста добру су прођу имали домаћи ћилимови, торонталске и ердељске домаће индустрије.

У текстилу, доминирала је вештачка, заменска материја, за коју је стално била жива тражња. У индустрији коже и ципела, тражена су живо обавештења како од провинцијских занатских кругова, тако и од потрошачке публике. У индустрији стакла и керамике, осредњу домаћу тражњу изједначило је живо интересовање иностранства. Немачка, Бугарска, Швајцарска и Француска склопили су пазаре.

Код животних намирница, излагачке фирме ограничиле су се на пропагирање старе, квалитетне робе. Већи су закључци учињени само код ликера и конзерва.

Према установљењу стручњака, исто као и толико стотина хиљада посетилаца, овогодишњи будапештански међународни сајам извршио је свој задатак са пуном успехом.

—oo|||oo—

Попис младића рођених 1923 год. ради регрутовања

ОБЈАВА ГРАДОНАЧЕЛНИЧКОГ ЗВАЊА

Позивам младиће, рођене 1923 година, који подлежу обавези регрутовања, да се, под претњом казне, а у смислу наредбе хонведског закона, пријаве ради уношења у регрутски списак по следећем распореду: они чија презимена почињу са: А, Б, Ц, Ч, Д — 31 августа, 1 и 2 септембра; Е, Ф, Г, Ђ, Х, И, Ј, К — 3, 5 и 7 септ.; Л, М, Н, О, П, Р — 9, 10, 11, 12 септембра; Ш, С, Т, У, В, З, Ж — 14, 15, 16 и 17 септембра.

Ујвидек, 28 августа 1942.

Др. ПАЛОШ с. р.
саветник.

—oo|||oo—

— Упис у трговачку шегртску школу у Ујвидеку. Уписивања у трговачку шегртску школу у Ујвидеку одржаће се 2 и 3 септембра по подне од 2—5 часова, у просторијама трговачке шегртске школе, Левенте улица бр. 3. Шегрти нека донесу собом своје контролне књижице, уговоре, изводе из матичарске књиге рођених, сведоџбе последње свршене основне или средње школе, и једну нову контролну књижицу. При упису плаћа се 3 пенга.

— Дипломати сила Осовине враћају се шпанским бродом из Јужне Америке. Из Буенос Ајреса се јавља: Аргентинске власти дозволиле су дипломатама сила Осовине, да се шпанским бродом врате у Европу. Овај брод редовно саобраћа између Шпаније и Јужне Америке. Први транспорт, који је већ кренуо састоји се из већег броја дипломата сила Осовине и 100 немачких држављана.

— Обустава бродарског саобраћаја између Сегеда и Ујвидека. Извештава се заинтересована публика да је паробродски саобраћај између Сегеда и Ујвидека привремено обустављен због ниског водостаја у Тиси.

— Првог септембра почиње општа обавеза Левенте у Сабадки и то од 1 септембра на салашима, према обављеном распореду, а 2 септембра за припаднике Левенте у Сабадки у граду. 2 септембра за оне, који су рођени 1928, 1929 и 1930 године у стадиону, 3 септембра за рођене у годинама 1925, 1926 и 1927, такође у стадиону, а 4 септембра за рођене у годинама 1921, 1922, 1923 и 1924, у стадиону. Недолажење на вежбе повлачи за собом строгу казну.

— Мушка грађанска школа у Сабадки издала је свој први извештај на мађарском језику о школској години 1941/42 бацивши поглед и на историју школе у прошлих 20 година. Према статистичким подацима школа је прошле школске године имала 586 оцењених ђака од којих је било 493 Мађара, 18 Немаца, 69 Буњеваца, 5 Срба и један Италијан по матерњем језику, а по вероисповести 530 римокатолика, 22 реформатора, 1 гркокатолика, 1 баптисте, 10 православних, 5 евангелиста и 17 Јевреја.

— Позоришни живот у Зенти почиње 5 септембра. Гостоваће нова позоришна трупа г. Кесеги Гезе од 60 чланова, стална позоришна трупа Сабадке. Прва претстава: Свадба у Пожоњу.

— На једном салашу у Нађњењу избио је велики пожар. Пожар је избио од запаљене шибице, којом се играо један дечко. Штета се цени на 10 хиљада пенга.

— Саопштење Државне гимназије у Сабадки. Поправни испити свих ученика, који станују у Сабадки као и свих ученика из VIII разреда без разлике на место становања, одржаће се 1 септембра пре подне у 9. Поправни испити првих 7 разреда за оне ученике, који станују на страни, одржаће се 2 септембра пре подне у 8. Приликом уписа предаје се сведочанство или индекс, те 25 пенга за Хортијев фонд. Пријемни испити одржаће се 3 септембра: пре подне у 8 писмени, после подне у 3 усмени испити. Приватни испити одржаће се: 2 и 3 септембра пре подне у 8 писмени, а 4 септембра од 8 сати усмени. Накнадни упис у гимназију извршиће се 5 и 7 септембра од 8 и после подне од 3 сата. Почетак школске године је 9 септембра. Збор у дворишту гимназиске зграде пре подне у 8.30. Редовна настава почиње 10 септембра, у четвртак пре подне у 8.

— Нов грађевински правилник у Сабадки израђен је у Техничком одељењу по узору на будапештански правилник. Грађевински правилник града Сабадке, који је сада у снази, израђен је још 1882 године, па многи прописи су већ застарели.

— Мујезин украо скупоцене тепихе из мошеје. Из унутрашњости једне од најлепших цариградских мошеја нестали су одједном скупоцени теписи, који су служили вернима за молитве. У току спроведене истраге испоставило се да је крадљивац сам — мујезин богомоље, који је одмах и ухапшен.

— У женској гимназији у Сабадки поправни испити одржаће се 2 септембра у 8 часова. Тога дана ће се одржати и пријемни испити као и писмени приватни испити. Усмени пријемни испити одржаће се 2 септембра после подне у 3 сата. а усмени приватни испити 3 септембра пре подне у 8. Накнадни упис ученица извршиће се 9 септембра. Почетак у 8.30 часова.

— Пао с тавана и погинуо је у Хоргошу Харчаи Јожеф пословођа једне фабрике из Нађварада, који је дошао у посету свом пријатељу, железничком инжењеру Барта Палу. Харчаи је хтео да се попне на таван и пао је са последње степенице лестве тако несрећно, да му је сломљена вратна кост и на месту остао мртав.

— Из заробљеништва у заробљеништво пао је Безел Ђерђ, родом из Нађфења код Сабадке. Мезел је пао у руско заробљеништво пре 25 година као редов 86 пешадиског пука из Сабадке. Био је стално у Русији и није имао могућности да се врати. Његова браћа и сестре у Нађфењу већ су га давно оплакали. Тим већа је била њихова радост када су ових дана путем градске управе у Сабадки примили писмо једног мађарског поручника, који им је јавио да им је брат у животу, да је жив и здрав и скоро ће им се вратити. Мезел је наиме остао у Русији и приликом садањег рата мобилисан. Као совјетски војник био је упућен на бојиште у ту је успео да постане поново — заробљеник. Одмах се јавио код командира чете рекавши да је већ подоста заборавио мађарски, али да није престао да мисли и осећа мађарски. Изразио је жељу да се врати у свој дом. Овој његовој жељи сада ће се удовољити. Тако ће Мезел после 25 година поново доћи својој кући.

— Пошто је уловио шарана од 6 кг., упецао је и сома дугог 161 см. Аматер рибар Кошич Ференц из Ђера ухватио је у Раби пре неколико дана шарана од 6 кг. Сутрадан он је са обичном пецаљком уловио сома дугог 161 сантиметар и тешког 24 килограма.

— Лажни директор вршио пљачке по престоничким пансионима. Детективи престоничке кривичне полиције ухапсили су столарског мајстора Нобл Ђулу, који је, посећујући многе пансионе у Будапешти и претстављајући се као директор, после краћег боравка крао је све што се могло однети. Поред тога, он је у више случајева директору пансиона нудио маст и сланину изнад максималне цене и узимао предујмове за то. Признао је да је извршио више од тридесет крађа и превара.

Кажњени по Закону о сузбијању скупоће и спекулације

Велики број пресуда по закону о сузбијању скупоће и несавесне спекулације донео је јуче г. др. Лугоши Деме, претседник сената Окружног суда, као судија за сузбијање скупоће и несавесне спекулације. Тако су кажњени: Грунде Јанош, кувар кантине на овдашњем аеродрому, који је у јулу ове године купио већу количину масти, сланине, и сапуна од Биро Андраша, трговца свиња. Биро је све те производе продавао изнад максималне цене, док је Грунде купљене производе још скупље продавао. Суд је Грундеа осудио на годину дана робије, пет година губитка часних и политичких права и на 2000 пенга новчане казне, док је Бироа осудио на годину дана робије, пет година губитка часних права, 2.500 пенга новчане казне, као и на 1000 пенга, који се имају уплатити у државну касу. Пресуда је правомоћна. Надаље, Шинагл Јожеф, трговац из Ујвидека, кажњен је са годину дана затвора и 500 пенга новчане казне услед тога што је продавао путер изнад максимиране цене; жена Багић Стевана из Обечеја, власница млекаре, кажњена је са 3 месеца затвора и 5 година губитка часних права, као и са 1000 пенга новчане казне, што је кварила млеко и тако га продавала изнад максимиране цене, жена Рубић Јаноша из Петреца, власница млекаре кажњена је са 15 дана затвора, 500 пенга новчане казне и 3 године губитка часних и политичких права, што је кајмак продавала изнад максимиране цене, жена Вукосављев Миливоја из Окера кажњена је, што је овчији сир продавала изнад максимиране цене, са 30 дана затвора, 1000 пенга новчане казне и 3 године губитка часних права; Кавгић Драгиња из Окера кажњена је што је крављи сир продавала изнад максимиране цене са 30 дана затвора и 5 година губитка часних права; Бујанцић Младен из Окера кажњен са 30 дана затвора, 1000 пенга новчане казне и 5 година губитка часних права, ради тога што је путер продавао изнад максимиране цене; жена Маријаш Јаноша кажњена је са 1800 пенга новчане казне и 3 године губитка часних и политичких права, ради тога што је путер продавала изнад максимиране цене, и, такође, Бугарски Петар, имућни ратар из Окера, чије се имање цени на 60.000 пенга, кажњен је са 30 дана затвора, 3 године губитка часних и политичких права и 2000 пенга новчане казне ради тога што је семе мухара скупље продавао од максимално утврђене пене.

Све пресуде, сем ове последње су правомоћне. Бугарски је уложио призив.

— Јавна захвалност. Свима онима који су нам приликом смрти нашег незаборавног оца, супруга, сина и брата др. Косте Бугарског изјавили саучешће и милог покојника испратили до гроба, најтоплије се захваљује: Породица Бугарски. 1360

— Мусолини је поклонио албанским страдалницима од земљотреса милион лира. Поводом катастрофалног земљотреса који је пустошио у четвртак у албанској варошици Пишкопеја и другим селима, претседник италијанске владе Мусолини поклонио је сиромашним становницима, страдалницима од земљотреса, један милион лира.

— У пажњу домарима у Ујвидеку. Управа овога Удружења дознала је да нека неовлаштена лица у име Удружења домара и у име Удружења кућевласника продају „Кућни ред“, који није потврђен од стране власти. Скреће се пажња свима домарима да горе поменута Удружења нису издала нити штампала »Кућни ред«. Већ су истом пројектовали један заједнички кућни ред по уредби М. Е. број 5.777/1941 а који је једини и од стране овога Удружења и Удружења Кућевласника потврђен о чему ћемо јавност преко штампе известити. — Управа Удружења домара.

— Изгубљена пријавница и школска легитимација. Вучетић Живко, ученик седмог разреда гимназије изгубио је школску легитимацију са сликом и свој пријавни лист. Умољава се поштени налазач, пошто за њега ни једно ни друго не претставља никакву вредност, нити те исправе може употребити, да их донесе у администрацију »Нове поште«, Орсагзасло трг бр. 6/I.

— Мађарске омладинске вође у Анкони. Како агенција Стефани јавља, делегација вођа мађарских омладинских организација, под вођством врховног заповедника италијанских омладинских организација, стигла је у среду увече у Анкону. Циљ ове посете је да се мађарски омладинци упознају са италијанским омладинским организацијама.

— За време рације у Будапешти, 121 злочинац пао у руке полицији. У току недеље Светог Стевана, за време Међународног сајма, престоничка полиција вршила је неколико рација против сумњивих лица. Детективи кривичне полиције постигли су том приликом неочекиван резултат, ухапсивши 33 позната међународна кесароша, 20 лица која су за сва времена прогнана са територије престонице, 3 озлоглашена обијача, 4 злочинца за којима је одређена потера, 3 уцењивача, 5 лопова, 6 коцкара и 47 лица која се налазе под полициским надзором. Према томе, ухапшен је свега 121 опасан злочинац.

— Циганин тољагом убио оца. У селу Шимегу, крај Залаегерсега, стари Циганин Текељ Ђерђ стално се свађао са својим сином и његовом конкубином. Недавно се старац поново потукао са синовљевом женом, којој је син одмах притекао у помоћ. Он је оца тако снажно ударио тољагом по глави, да је овај на месту остао мртав. Убица је ухапшен и спроведен у затвор.

— Изгубљена наруквица. Бачић Нина, са станом у Балатон улици бр. 6/III, изгубила је једну наруквицу која је имитација. За налазача нема велику вредност. Наруквица је изгубљена у четвртак, 20 о. м. између дунавског парка и краја поштанске улице. Умољава се поштени налазач да наруквицу преда у администрацији »Нове поште«, Орсагзасло трг бр. 6, I спрат.

— Лов на банкноте после бомбардовања. За време бомбардовања луке Порт Саид, радници запослени у луци били су пријатно изненађени, приметивши да су из једног бомбом оштећеног сандука почеле да лете крупне енглеске банкноте. Они су одмах почели да купе разасуте банкноте.

ХАПШЕЊЕ ГРАДСКОГ ЧИНОВНИКА У САБАДКИ

Сабадка, 29 августа. — Полиција је ухапсила градског чиновника Јосипа Блесића, који је радио у архиви. Блесићу су долазила у руке разна документа чији је садржај он саопштавао странкама за новац.

— Смрт чувеног руског балетмајстора Фомина. У Њујорку је у 62 години умро балетмајстор бившег руског царског балета Михајло Фомин. После бољшевичке револуције он се настанио у Стокхолму, а затим у САД, где је основао ритмичку академију.

Наредба за Левенте. Команда Левенте из Ујвидека саопштава следеће: Занимање Левента у 1942/43 години почиње 1 септембра 1942. Наређујем да се омладинци Левенте пријаве у Левенте дому овим редом: 2 септембра, у среду у 2 сата, Левенте рођени 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924 године, 3 септембра, у четвртак у 2 сата по подне, Левенте рођени 1925, 1926, 1927 године, 4 септембра, у петак, у 2 сата по подне, Левенте рођени 1928, 1929, 1930 и 1931 године. Означених дана Левенте означених година са територије целог града дужни су да се пријаве у Левенте дому. Они ће тада добити своју расподелу и заповест за њихово даљне занимање. Скреће се пажња родитеља и послодаваца на 2 зак. чл. Закона из 1939, према коме је занимање Левента обавезно и повлачи за собом ванредно строге казнене прописе. Левенте који не удовоље својој обавези пријаве, стражарно ће се предвести, а против њихових родитеља, послодаваца, повешће се поступак.

— Нов домаћички течај у Сабадки почиње крајем септембра или почетком октобра у згради Царинарнице. Садашњи течај још траје и завршиће се свечано у присуству министра за исхрану.

— Вести из Куле. У близини Торже на жељезничкој прузи нађен је један обезглављен леш. Поведеном истрагом утврђено је да је леш радника Борањош Јожефа, родом из Хрватске старог 33 године. Не зна се да ли је по среди несрећан случај или самоубиство. — Занатлијско удружење позива све заинтересоване који имају ученике који желе да полажу испит да их пријаве што пре, јер се испит полаже до 1 октобра. — И у Кули отпочело је скупљање топле зимске одеће за хонведе који се боре на Источном фронту. Умољава се грађанство да своје поклоне донесу у заповедништво Левенте, где их могу предати свакодневно од 8—12 и 15—18 часова. О примљеним поклонима издају се потврде.

— Мајку славног руског књижевника Шолохова убила бомба. У једној области Кавказа, за време ваздушне борбе, погођена је бомбом кућа славног руског књижевника, аутора у целом свету чувеног дела „Тихи Дон“, Михајла Шолохова, Шолоховљева кућа је сасвим срушена и том приликом је погинула и његова мајка.

ИЗВЕШТАЈ Г-ЂЕ БИЉАНЕ НАШЕГ КОЗМЕТИЧКОГ САРАДНИКА ЧИТАТЕЉКАМА »НОВЕ ПОШТЕ«

Свака читатељка »Нове поште« која пошаље овај исечак из новина, и приложи адресиран коверат са марком, добиће најновију књижицу за негу лица и тела за жене од 18 до преко 50 година. Нов начин неговања лица, нега груди, косе и опште индивидуална нега лица према тену и према годинама. Адреса: Биљана, Ујвидек, Андраши ул. 2/I, десно.

Сличице из данашње Атине

ШАРЕНИЛО БАЗАРА

Шетња на Акрополис је у Атини нешто што се по себи разуме. Али шетња кроз старо тржиште и базар, који је задржао своју древну оригиналност, није мање привлачива.

Ту тече особени живот једне смесе Балкана и Оријента, шаренило које странац никад не заборавља. Ту је и данас још „цепеларски сокак“ са својим отвореним дрвеним дућанчићима и крововима од платна. У идућем сокачићу сместили су се кројачи и трговци одела, продавци реткости, антиквари столари. Разноврсност робе, шаренило боје и облика, свагда изненађује.

Ту видимо старудије сумњивог порекла, праве и лажне металне новце, теракоте, вазе и шоље, фантастичне ствари за које човек ни поред најбоље воље не може да претстави да могу наћи љубитеља. Ту стоје, на туцета, стари грамофони са огромним точирима свих боја и облика; тамо леже, раширени по грбавој калдрми, хиљаде зарђаних ексера стотине употребљених поткова и друге старе гвожђарије.

По некојим дућанчићима стоје накрцани омоти штофане робе, кутије са ципелама и женске чарапе, од таванице па до земље. Потребан је само један заинтересован поглед, и већ се продавац прогура пред вас:

— Изволите! Не купити ништа. Само погледати. Екстра прима Штука!... — мами вас он у дућан, хвали своју робу као циганин коња, не жали труда да претури читаве ормане, тешко натоварене полице, да отвори стотине кутија, да би вас уверио да је то све „прима Штука“ — општи израз свију продаваца Атине — ко ће знати ко га је први измислио? — за похвалу, највећи суперлатив сваке робе.

✶

РУЖАН МОЗАИК АТИНЕ

Цене роби су често такве да вас од њих хвата вртоглавица. За хлеб морате понекад да платите своту која у нашем новцу одговара суми од 15 пенга. А то је таман доста на дан целој породици. Чистач ципела искаће такође преко 2 пенга — у нашем новцу изражено — за то што ће вам, без крема, само с пљувачком вешто дочарати сјај на вашој обући, — а Атињани воле и данас још, као и јуче, да им се ципела сјаји, те овај домаћи занат доста добро цвета поред све скупоће.

Носач пртљага, међутим, не тражи драхме, — он ће вам и најтежи ковчег однети са станице до Омонија трга, до којег не саобраћа ни трамвај ни такси, — за парче хлеба. Али, он га неће појести, него — продати. И тако је овај привидно невини носач први камичак у ружноме мозаику данашње Атине, који се друкчије зове: црна берза. Други камичци за то су малолетници и типови сваког доба и узраста, који са свачим и са сваким тргују, на свима трговима и по свима улицама.

✶

УЗОРНО КУПАТИЛО ОЛИМПИЈА

Модерно купатило Олимпија је понос Атине. У огромноме, мрамором поплочаном басену блиста вода тако плава, да изгледа као да је обојена. То је басенско купатило које, по хитијени и лепоти, тешко да има премца у целој Европи. Кад човек лежи, на белој каменој тераси, под сунцем које пржи, има равно поглед преко највиших стубова Европе, преко стубаца олимписког Зевса, горе на Акрополис.

На високи торањ за скакање пентрају се немачки и италијански војници, и такмиче се у својим храбрим, елегантним скоковима у басен. Напољу, одрпана и замазана деца турају своје носиће кроз исплетену ограду и диве се слици прокосне снаге и вештине пливача...

ПРИВРЕДА

Плева у сточној исхрани

Плева као сточна храна није за потцењивање, она може добро да послужи кад се истроше залихе друге сточне хране. Нажалост, наши земљорадници слабо пажње обраћају плеви, њеној нези и чувању. Доносамо, по часопису »Да Ландпост«, неколико упозорења о плеви и употреби њених врста у исхрани стоке.

Највише врста плеве укусније су, а сиромашније у дрвеним влакнима, него слама. Пошто плева има често гљивице и друге штетне животињске организме у себи, или је много прашњава, препоручује се чистити је лопатањем, парити, а у случају ако садржи много корова, решетати. Житна плева првенствено налази примене у говеђој и овчијој стаји. И свињама можемо давати парену плеву заједно са меком храном.

Најхранљивија је, и најбоље се вари, зобна плева, коју радо дајемо свињама, док је нпр. за коње неподесна. И пшенична плева је за преживаре, свиње и козе добра храна, која се, у нужди, може давати као примеса и коњима, и као делимична накнада за сечку. Ражна плева, услед своје обилне садржине сирових влакана, има слабије вредности, и најбоље је давати говедима. Јечменом плевом, која се често омалобажава, те долази у компост, можемо хранити стоку са најбољим успехом, уз извесну опрезност. Дајемо ли говедима суву јечмену плеву, могу да се изазову у чељусти или грлу говеда надражаји, запаљења, и мање повреде, услед оштрице осиље. Но, ако говеду стоји доста воде на расположењу, као што је случај ако се стока поји сама, онда је та опасност много смањена. Намеравамо ли јечмену плеву давати кравама музарама или младој стоци, треба је пре употребе боље опарити. Плева је добра и стога што спречава пролив стоке, који често наступа при исхрани киселом храном и пићом. Већ при вршидби ваља пазити да се јечмена плева не упрља. Затим, њу треба — као, уосталом, и плеву других житарица — чувати на прозрачном месту, и чешће лопатати.

Превоз брзовозне робе 1131
на путничким бродовима MFTR
БРЗ, ПОУЗДАН, ЈЕФТИН. — Хитне пошиљке предајте на бродарским станицама МФТР-а
Саобраћај између: Révkörtvélyes—Győr—Komárom—Budapest—Ujvidék—Óbecse—Szeged
Ближа обавештења тражите од шефова бродарских станица

Мачке у служби полиције

Како је „конгрес мачака“ навео полицију на траг опасне лоповске дружине

У аустралиској вароши Сиднеј догодио се један криминалан случај, који је без примера у летописима криминалних догађаја. Већ дуже времена једна опасна лоповска дружина пљачкала је имућније грађане по Сиднеју. Пријаве су непрекидно стизале. Што је у целој ствари било најинтересантније, сви оштећени били су — лекари.

Зашто су лопови баш лекаре изабрали за своје жртве, за сада још није утврђено. Али јасно је да су лекари постали опрезнији услед учесталих крађа и један сиднејски лекар је, у тој опрезности, отишао тако далеко, да је навео полицију на оригиналан начин на траг опасних лопова.

Једног дана дошао је др. Браун у полицију и пријавио да су му лопови опљачкали стан. Он је запрепастио полицајце, јер се за све време док је причао о крађи слатко смејао.

— Зашто се смејете, докторе, кад су вас покрали? — упитао је зачуђено полициски чиновник.

— Како се не бих смејао, мистер! — одговорио је лекар. — Лопови су, између осталог, однели и једну боцу из моје ординације, са пола литре Балдријанових капљица... Боца је имала етикету коњака... Лопови ће мислити да је то коњак и попити Балдријанове капљице у сласт.

Лекар се држао за трбух од силног смеха, али полицајци још увек нису разумели његову веселост. Он им је све објаснио:

— Треба да знате да се Балдријанове капљице праве од такозваног „мачјег корена“, то је биљка чији мирис необично воле све мачке. Балдријанове капљице имају тај исти мирис, па ако мачке из суседства осете негде мирис тих капљица, сасвим је сигурно, да ће се све оне окупити у дворишту и под прозором собе из које мирис долази...

Криминалисти су знали шта то значи. Треба поћи по целој вароши и прегледати сва дворишта. У дворишту у коме полицајци буду нашли већи број мачака на окупу, сасвим је сигурно да ту станује један од лопова, који су месецима пљачкали сиднејске лекаре.

Тако је и било. Већ после једног сата детективи из једног предграђа Сиднеја су јавили, да су пронашли „мачји конгрес“ у једној старој радничкој кући. Полиција је одмах опколила ту кућу и, постматрајући држање мачака, органи власти су на лак начин продрли у кућу и нашли на окупу целу лоповску дружину. Лопови су известан део Балдријанових капљица, за које су претпоставили да је коњак, стварно попили, а мачке су се на снажан мирис, који се из радничке куће ширио, одмах похитале на састанак.

— Мачке су нам помогле да пронађемо најопаснију лоповску дружину Аустралије! — хвалио се искрено после хапшења свију чланова дружине шеф сиднејске полиције. — Да није било мачака и Балдријанових капљица, лопови би можда још дуго пљачкали наше суграђане...

ГАЗДЕ!
„Абавит“
је најпоузданије средство за приређивање СЕМЕНА
Ђ. ТИЛИНГЕР
Буда тер 21. — Телефон: 39-19
1352

ЗА НАШЕ СЕЛО

ВРЕДНОСТ ОВЧИЈЕГ ГНОЈИВА

У 100 мтц. устојаног говеђег гнојива има само 0,58 мтц. азота, 0,75 мтц. калија и 0,30 мтц. фосфорне киселине, док овчији гној садржи 1.05 мтц. азота, 1 мтц. калија и 0,25 мтц. фосфорне киселине у истој количини. Из овога се види велико преимућство овчијег гнојива у погледу садржине азота и калија, који су, као што је познато, неминовно потребни састојци за исхрану биљака. Држимо ли, дакле, овце у тору, добићемо вредносно гнојиво, које иначе пропадне, расуто посвуда по пашњаку.

Употребом овчјег гноја, уштедећемо знатне количине вештачког гнојива. На тако погнојено земљиште утиче и креч повољније. Овршним или зеленим гнојењем овчијом ђубривом, и врсте житарица ће, нарочито у климатски неповољнијим подручјима, дати поузданије приносе. Ваља још споменути значај овчијег гнојива у погледу извесних штеточина — мишева, црва итд. — који често проузрокују поновну сетву јарих усева.

✶

ОЗНАКА ДОБРЕ И РЂАВЕ НОСИЉЕ

Глава добре кокошке носиље је фина и кратка. Очи су јој живе, добро испољене, очни капци уски и фини. Креста и подбрадак живо црвене боје, добро развијени. Кљун кратак и снажан. Добра носиља чини утисак здраве, снажно развијене кокоши. Трбух јој је мек, добро развијен. Размак између ногу поширок. Нокти на прстима снажни. Кретање живо.

Насупрот томе, ознаке рђаве кокошке носиље су следеће: глава груба, подужа. Креста и подбрадак бледи, слабо развијени. Кокошке са јаким наслагама масти, или нарочито мршаве, нису никад добре носиље. Кожа рђаве носиље је чврста и сува (у добре носиље је фина, и лако се одваја, подиже). Рђаво развијен трбух је чврст. Ноге стоје уско једна уз другу. Лоша носиља је трома.

После две године носивости, кокошке треба заклати, јер онда већ слабо носе. Прве године кокошка снесе највише јаја, у другој години спадне број отприлике за једну четвртину, касније још више опада, тако да приход од јаја не покрива ни трошак исхране, па је нерентабилно држати је у живинарнику.

(●)

ПОЉОПРИВРЕДНИ ПОТСЕТНИК

Вештачко гнојиво, ако нисi још спремио за јесењу сетву, набави што пре. Ако још имаш стајског гнојива, помишљај да за озиме житарице стајски гној ретко доноси користи, штавише, има случајева кад може и да шкоди. Зато, сачувај га за окопавине.

За сејање репице најпогодније је време друга половина августа, и прва недеља септембра. Репицу сеј машином наплитко, највише 2 см, дубоко, у отстојању редова 30-40 см. Као претходни усев за репицу подесне су, сем окопавина, све врсте озимих житарица, које остављају земљиште незакоровљено.

Сунцокрет је сазрео за жетву кад показује следеће појаве: 1. листићи, цветни остатци око колута лако се одрубљују и сами по себи отпадају; 2. најдонји лист цветног дршка, и део стабљике која држи колут, имају сумпорно жуту боју, а цветна стабљика се при савијању лако поломи; 3. љуске семенки добиле су особену боју, а семенке очврсле тако да их ноктом не можемо засећи. У томе стадију зрневље се лако одваја од цветног колута, и тиме је — претпостављајући лепо, суво време — приспело доба за жетву.

ШАХ

КОНАЧНИЦА БР. 8
— Од Анрика Ринка —

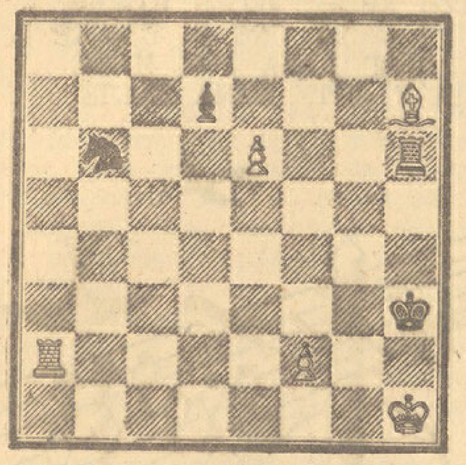

Бели вуче и добива

Beli: Kh1; Ta2; Lh7; Pe6, f2.
Crni: Kh3; Th6; Sb6; Pd7.

Горња студија, која ће и вештијем решавачу задати тешкоће, једна је од најлепших умотворина ненадмашног Ринка.

✶

Решење коначнице бр. 7:

1. Sd2—b3†, Sd4:b3; 2. Lh6—d2†, Sb3:d2; 3. d6—d7.

✶

ПАРТИЈА СА ТУРНИРА У САЛЦБУРГУ

Бели: Керес Црни: Штолц

1. d4, d5; 2. c4, c6; 3. Sc3, Sf6; 4. Sf3, e6; 5. Db3, d:c4; 6. D:c4, b5; 7. Db3, a6; 8. Lg5, Sbd7; 9. Td1, Le7; 10. a3, Lb7; 11. e4, c5; 12. e5, Sd5; 13. L:e7, D:e7; 14. Se4, 0—0; 15. Sd6, Tab8; 16. d:c5, S:c5; 17. Dc2, Sd7; 18. S:b7, T:b7; 19. Ld3, Tc7; 20. Db1, h6; 21. 0—0, Sc5; 22. Lc2, Tb8! (Crni je dobro postavio partiju i počinje napad na kraljičinom krilu); 23. Td4, b4; 24. a:b4, T:b4; 25. Tc1, T:d4; 26. S:d4, Dg5 (izgleda jače no što je u stvari); 27. Sf3, Df4; 28. Td1!, Db4; 29. Td4, Db5; 30. b4! (usled više besciljnih poteza crne kraljice, beli ponovo preuzima inicijativu), Sa4; 31. Ld3, Db6; 32. Da1, Sc3; 33. h3, Sb5; 34. Tg4, Tc3; 35. Lf1, Tc2; 36. L:b5!, D:f2†; 37. Kh1, Se3; 38. D:a6, Tc1†; 39. Kh2, Sg4†; 40. h:g4, De3; 41. Le2, Df4†; 42. g3, D:g4; 43. Dd6, h5 (greška, u oskudici vremena); 44. Dd8! Crni predaje, jer na Kh7 gubi sa Sg5† kraljicu.

✶

ТУРНИР У БУДАПЕШТИ

У Будапешти је ових дана довршен турнир Мађарског шаховског савеза, на којем је, уз аматере, учествовало и осам шаховских вештака. Резултат је: I Барца Гедеон, II Фиштер, III Типари, IV д-р Гечеи, V д-р Ласло.

✶

ТУРНИР ЗА ШАМПИОНАТ ЕВРОПЕ

Од 15 до 26 септембра о. г. одржаће се у Минхену, као приредба Немачког шаховског савеза, турнир за првенство Европе, на којем ће учествовати дванаест најистакнутијих шаховских вештака данашњице, међу овима и првак света д-р Аљехин, Естонац велемајстор Керес, велемајстор Богољубов, млади немачки вештак Јунге, Швођанин велемајстор Штолц и др. Мађарска шаље као свога претставника проф. Барцу, која је на недавном Будапештанском турниру показао сјајну форму.

ПОВРАТАК ИЗ НИРВАНЕ

Необични доживљаји једног индиског раце

Страни листови позабавили су се недавно једним необичним случајем, који се десио у Индији. Негде у Индији живи богати раца у свом раскошном двору. Зли завереници, у споразуму са рацином неверном супругом, стављају опасан отров у рацино јело и он умире. Он је, по индиском обичају, на свечан начин спаљен и пепео му сачуван у једном златном суду. То је било пре 30 година.

Недавно се десило нешто невероватно. Једног дача појавио се у својој престоници раца, за кога су сви његови поданици веровали да је умро на ломачи. Његов први посао је био сада да се освети злочинцима, који су га хтели убити. Ви ћете, драги читаоци, сигурно рећи, да је ово само фантастична измишљотина једног индиског приповедача. Али роман раце Најарен Роја није измишљен. Он је потврђен истрагом власти и званичним документима и актима. Тек недавно завршен је овај необичан процес у Калкути.

МЛАДИ РАЦА ОДЛАЗИ У ПЛАНИНЕ

Године 1912 почиње несвакидашњи роман раце Најарена Роја. За време великих летњих жега, које су нарочито у престоници рацином, у романтичној и шароликој вароши Даки, у Бенгалији, несносне, млади раца је осетио жељу да оде мало у планине и да се тамо расхлади и освежи. Са великом пратњом, женом и децом и великим пртљагом, кренуо је Најарен Рој у чувену индиску бању Дорјелинг.

Међутим, тек што су стигли у бању, његова лепа, али лукава и славољубива жена заверила се са неким дворјанима да отрују рацу. Он је једног дана за време ручка осетио да је јело отровано. Било је касно. У највећим мукама, пао је онесвешћен на под. Жена и завереници били су уверени да је умро. Сахрана је обављена истог дана. Укочено тело Најарена Роја је пренето на велику ломачу иза вароши да се спали. Али тек што су букнули први пламенови запаљене смоле, сламе и дрвета, настала је невероватно јака олуја, грмљавина и небо је лило кишу као из кабла. Сакупљени дворјани су се разбегли, тражећи заклона под кровом.

Јака киша угасила је ватру на ломачи. Укочено рацино тело било је поквашено водом. Он се од те воде освежио и оживео. Кад је погледао око себе, да види где се налази, видео је индиске свештенике. Они су се молили Буди да раца остане у животу. И позвали су га да пође са њима у планину, јер ће тамо наћи мира и уточишта од злих људи. Он их је послушао.

КНЕЗ ПОСТАЈЕ АСКЕТА

Свештеници су рацу одвели у високе планинске пределе и увели га у један манастир. Ту се Најарен Рој сасвим посветио Буди и његовој религији.

Његова жена и завереници су, после стишавања олује, отишли до лоначе и видели да је нестало мртво тело рацино. Узели су мало пепела у урну и народ обмањивали да је то пепео спаљеног раце.

Тринаест година је раца провео у кругу својих нових пријатеља, међу индиским калуђерима. Он је после тога пошао из манастира, не могући да одоли носталгији за лепом вароши Дака, у којој је био врховни поглавар народа. Али пре него што је још стигао у своју престоницу, Најарен Рој је преживео читаву одисеју и њега су, после, и прозвали »индиским Одисејем«.

СЕНЗАЦИОНАЛНО СУЂЕЊЕ У КАЛКУТИ

Да би могао кад се врати у завичај да покрене парницу против своје зле жене и завереника — у просјачком оделу није могао ући у варош — он је морао још годинама да ради и зарађује, да би имао новац за процес, којим ће упропастити своју жену.

И тај дан освете је дошао. У Калкути је дошло до сензационалног суђења, у коме су рацина жена и дворјани сведочили против Најарена Роја и упорно тврдили да је он опасан хохштаплер и варалица. Али нашли су се сведоци, који су пред судом потврдили, да раца у своје време није био спаљен, нити су лекари са сигурношћу утврдили да је он стварно умро. И то је одлучило код судија. Рацина неверна и издајничка жена кнегиња Сримати Деви је осуђена на смрт за насилно одузимање имовине свога мужа и за покушај убиства.

Сиромашни калуђер и факир опет се сада претворио у рацу, у богатог индиског набоба. Он се вратио из Нирване, из царства мртвих...

—oo|||oo—

ЈАПАНСКИ БАРОН КОЈИ ЈЕ ЈЕО САМО ОНО ШТО ЈЕДУ КРАВЕ

Барон Такаши Мацуда био је један од најбогатијих људи у Јапану. Овога месеца је, како јапански листови јављају, умро у деведесет и другој години живота. Стари барон је пред смрт испричао новинарима, да је боловао од тешке стомачне болести и да се излечио кад су га лекари већ били напустили.

Његово лечење било је сасвим необично. Он је, како је сам испричао, држао у својој кући у свако време младу краву. Свако јело, које му је справљао нарочити кувар, најпре је понудио крави. Ако је крава јело прогутала у сласт, онда га је јео и стари барон. Ако би крава одбила да једе, онда би и он одустао од јела.

— Ја једем само оно што животиња сматра да је добро за јело, — била је његова девиза у животу.

У педесетој години стари јапански барон био је тешко болестан од стомачног катара, да су лекари изгубили сваку наду да ће преживети. Међутим, он је помоћу своје необичне дијете продужио свој живот за 42 године!

Бачки Дом

прима редовне и приватне ученике и ученице за идућу школску годину. Подучавање језика и свих школских предмета. — Обавештења се дају у Ујвидеку, Бајор Таборнок улица 4. 1138

Укрштене речи

Број 185

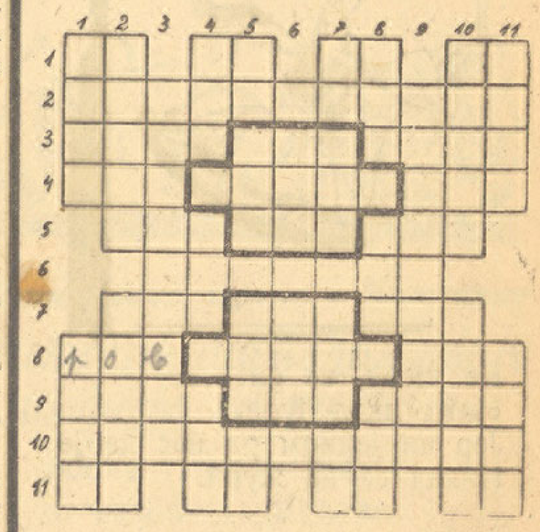

Водоравно: 1) Ниска песковита обала (кроз два поља) — од (старословенски) — према. 2) Сликарство које се бави игром светлости. 3) Угљеноводоник — јужно воће — храна у пустињи. 4) Непријатан телесни осећај — земљиште — коњиц. 5) Човек (старословенски) — немачки приповедач — оквир. 6) Заштитник Чеха (Иван). 7) део лица — плех — село у Бачкој; 8) Декунг — чудан рад — сва. 9) Заменица (у падежу) — персиски владар — Иване (тепање). 10) Вокал (h=м). 11) Ако (скраћено) — нота — улица (француски) — грчко слово.

Усправно: 1) Узан дубок зарез — пада у зору. 2) Творац неког уметничког дела — име хрватског књижевника. 3) Српско презиме. 4) Град у Француској — сугласник — љутина — ка — место у Бачкој. 5) Заменица — без гласа — сугласник — зачин — заменица (у падежу). 6) Вокал — папагај — самогласник — свеза — сугласник. 7) Биљка — љут корен — сугласник — боја — површинска мера. 8) Играч футбалског клуба — сугласник — алкохолно пиће — према — сви. 9) Увијен. 10) Једним цветом — правочник. 11) Узвик — птица из народних песама.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 184

Водоравно: 1) Ик — ја — се — аж. 2) Дизентерија. 3) Опал — рум — опал. 4) Лав — Париз — ски. 5) Рем — Бар — цис. 6) Трискел. 7) Оре — сан — раф. 8) Али — Видин — Нер. 9) Мина — рат — утре. 10) Имагинација. 11) Н, п — ах! — та — ел.

Усправно: 1) Идол — амин. 2) Кипар — Олимп. 3) Заветрина. 4) Јел — п — мре — в — ага. 5) Ан — Раб — и — сир — ох! 6) Т — ура — с — Ада — н. 7) Се — мир — к — нит — ат. 8) Еро — з — Цер — н — уца. 9) Ипсиланти. 10) Ајакс — ферје. 11) Жали — реал.

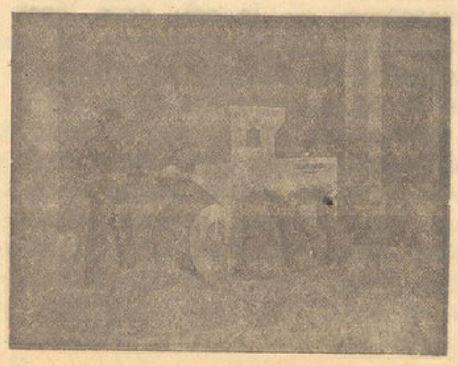

ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ!!

Оригиналну РЕБЕРОВУ „ПЕТКУС" МАШИНУ за чишћење семена можете набавити код опште познате фирме

АГРАР-ИМПОРТ Д. Д. ЗА ПРОМЕТ СТРОЈЕВА

УЈВИДЕК, Петефи Ш. ул. 96/98

Телефон: 30-47

1328

Мој коњ

Имам коња дрвенога
Шарца од мегдана
Опремљена за јахање
Добро оседлана.

Шарац ми је кротке ћуди
Ничег се не плаши.
И најмање дете може
Мирно да га јаши.

Не уједа, не рита се,
Нити икад јури,
Јер ни једном од нас двоје
Никад се не жури.

Али што је понајбоље
За садашње дане:
Не треба му зоб ни сено,
Јер живи без хране.

Чика Веца

НЕМИНОВНО

Из тмурнога неба
Често муња плане.
После ноћи црне,
Сунчан данак сване.

Као што је жићу,
Страшна смрт свршетак,
Тако неваљалцу,
Дође црни петак.

Запамтите децо:
Треба добар бити,
Јер људска недела
Не могу се скрити.

Бата

Загонетка Бр. 19

Са В име секе,
Са М њом се мери,
Са Н име реке,
Са Д пролаз кери.

Б.

Решење бр. 18

СТОЛИЦА, СТО ЛИЦА

Три суседа

Поред једне пољске куће живели су целог лета као добри суседи Ласта, Миш и Јеж. Ласта је ловила муве и комарце у лету, миш је грицкао жито по њивама, а јеж хватао пужеве, глисте и разне бубе. Задовољни тако својим животом, сва три суседа су живели у најбољем пријатељству и често су се увече састајали и забављали.

Међутим, прође лето и наступи јесен са кишама и ладним ветровима, те се и живот ова три суседа променио. Уместо задовољства и веселости, настаде међу њима нерасположење и збрунутост. И кад се једне јесење вечери опет састадоше по обичају, отпоче јеж да се жали:

— Осећа се нека необична промена у ваздуху. Нема више јагода, пужева ни буба. Па, ни јабуке више не опадају са дрвећа него чекају да их људи све до једне сами оберу!

— Можда је то због зиме, која се приближује, — рече пољски миш.

— Не знам, — одговори јеж. Јер ја сам се родио у мају ове године па нисам доживео ни једну зиму.

—Не знам ни ја, јер сам рођен у јуну, али сам о зими нешто слушао од ласте.

— Да, да — потврди ласта. — Ја знам шта је зима. Али, ја је нисам лично упознала, јер сам прошле године у ово доба напустила ове крајеве и отпутовала са родитељима на југ. О томе ми је причао врабац. Од њега сам дознала да зима настаје, кад опадне лишће са дрвећа и све цвеће одједном угине од хладноће. Тада у ваздуху нема мушица, нити на земљи буба и других ситних животиња, као ни цвећа, па ни воћака на дрвећу. Сунце ретко кад сија, а ни тада не греје, а из облака наместо каше, пада нешто бело и целу земљу покрива као неким покривачем, који људи називају снег. И на самој води хвата се некаква тврда кора, коју ни једна тичица не може кљуном пробити. Ето, таква је зима!

— О Боже! — узвикну јеж у страху. — Па шта ћемо тада јести?

— Зими нема ништа за јело, — одговори ласта.

— Ја ћу, богме, још сад у моју рупу навући што више зрневља и ораха, — рече миш, — па ни зимус нећу гладовати!

— И ја бих тако радила да сам на твоме месту. — одобраваше ласта.

— Али, срећом ја немам за то потребе, јер ћу ових дана отпутовати са родитељима, браћом и сестрама у топлије крајеве, где влада вечито лето.

— А ја одох сад одмах да се што боље наједем, док се може што наћи за јело! — узвикну јеж и штуче у коров.

После неколико дана подиже се јака бура, која је повијала дрвеће и стресала са њега пожутело лишће. За буром дођоше хладне кише, а кад се опет изведри сву земљу покри слана, која спржи и последњи цветак. Исте вечери јеж потражи своје суседе, али нађе само миша и то како вири из своје рупе под зградом.

— Где ли је ласта? — упита јеж. — Да није већ отпутовала?

— Разуме се! — одговори миш. — Још пре буре је отпутовала. Са целим својим друштвом.

— Онда остајемо само нас двојица! — уздахну јеж. — Него, знаш ли шта сам ја намислио? Како би било да се удружимо, па да заједнички дочекамо и проведемо зиму? Тако би нам било топлије, а имали бисмо и хране више, јер сам и ја спремио зимницу!

— Е, баш ти хвала на срдачном позиву! — одговори миш подругљиво. — Али све ми се чини да би мени било и сувише топло у твом друштву. И зато ће најбоље бити да се сваки од нас постара сам за себе!

— Нисам знао да си толико неповерљив, — рече јеж на то жалостиво. — Али кад је тако, послушаћу твој савет.

Рекавши то, јеж оде без збогом и завуче се под велики пласт сламе, која беше сложена иза куће.

Чика Веца

БРЗОПЛЕТИ РАНКО

Мали Ранко био је добро и бистро дете. Сви су га волели. Једина му је мана била, што је био брзоплет. Никада не би промислио о ономе што хоће да уради, него је увек чинио оно што му прво падне на памет. Он је био ђак и ишао је у први разред основне школе. Једном приликом када је у њихову школу дошао господин надзорник да изврши преглед и да види шта мали ученици знају, догодило се оно, што ћу вам сада испричати.

Господин надзорник је првошколце запитао:

— Да ли знате децо, шта је то Рачуница?

Сви су у глас повикали да знају.

— Е, па када знате, онда ћете сигурно моћи погодити овај број. — И надзорник је написао кредом на таблу 7.

Ученици су сви ћутали и очекивали објашњење како треба да погоде.

Мали Ранко је хтео да буде најбољи. Синуло му је кроз главу да је то врло лако погодити. Скочио је са свога места у скамији са капом у руци и завитлао капу кроз учионицу треснувши је свом снагом о ону седмицу на табли. При томе му се отео усклик:

— Ево, ја ћу га погодити.

Сви ученици, учитељ па и сам господин надзорник прснули су у смех. Сада је тек мали Ранко видео да је пренаглио. Било му је веома непријатно, поцрвенео је у лицу, од стида није знао куда да погледа.

— Е, мали, — рекао је господин надзорник, — ја сам хтео број да избришем, па да затражим да ми га одбројиш на великој рачуналици а ти га погодио капом по сред среде.

При овоме надзорник се само благо смешио. Није био љут и није грдио. Тим је малом Ранку било теже. Он се тада чврсто решио да неће бити брзоплет. Од тога доба није било у њиховој школи пажљивијег ђака. Од тада се Ранко увек држао народне изреке: »Испеци па реци«.

В. Б.

Бриге пред пут

СВЕ СУ ВЕЋИ КУКУРУЗИ
СТАРА ЛАСТА ЈЕ У БРИЗИ:
БИЋЕ СКОРО ЛЕТУ КРАЈ,
ПОПУСТИЋЕ СУНЦА СЈАЈ.

ЕТО КИШЕ, ЈЕСЕН СТИЖЕ,
ПУТОВАЊЕ СВЕ ЈЕ БЛИЖЕ.
СВАКОГ ДАНА УЧИ МАЛЕ
ДА У ЛЕТУ НЕМА ШАЛЕ.

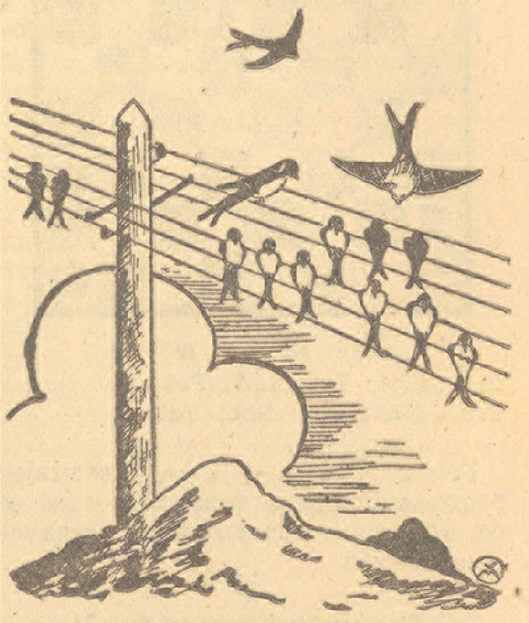

»— ПРЕТСТОЈЕ НАМ ВЕЉИ ПУТИ
КАДА ЛИШЋЕ СВЕ ПОЖУТИ.
КАДА ДОЂЕ ЧАС И ОРА,
ПРЕЛЕТЕТИ ТРЕБА МОРА«.

ОД СИНОВА И ОД КЋЕРИ
СВАКО СВОЈУ СНАГУ МЕРИ.
ВЕЖБАЈУ СЕ ЛАСТЕ СМЕЛЕ
ЗА ЧАС КАД ЋЕ ДА СЕ СЕЛЕ.

БАТА

НАПОЈЕНЕ РУЖЕ

На сунчаном жару
Вену жедне руже,
Тихо и без гласа
У осами туже.

А сеници малој
Било жао јако,
Па их бистром водом
Залила полако.

Нико није чуо,
Па ни сама мала,
Кад су руже рекле:
»Од срца ти хвала!«

АЛЕКС.

СЛАВУЈ, СОВА И МАГАРАЦ

— ПО БАСНИ —

У лугу славујак прекрасно је пев'о,
Околини целој да на дику служи, —
Ал' магарца неког једног дана ево,
Па му песму поче да грди и ружи.

Растужи се славуј, занеме од јада,
Па је, сетан, ћут'о, — а кад стиже вече
Једна мудра сова долетела тада,
Приступи славују, па му тихо рече:

„Туговати немој, мој славују мали,
Песма ти је красна, то уверен буди, —
Јер не ваља оно што магарац хвали,
А све има вредност што — магарац куди!"!

БРАЦА ЖАРКО

Индивидуална нега лица

за жене од 18 до 50 година

Прво и најважније код неговања лица је употреба хранљивих кремова, који су одређени према годинама старости, јер не може исти крем употребљавати девојка од 18 година и старија госпођа. Раније је постојао само један универзални крем за сваку употребу, без обзира на доба старости и на врсту тена. Међутим, сада је доказано да разно доба старости, као и разни тонови захтевају при нези лица различите поступке и средства.

У ту сврху ја сам створила три нарочита ноћна хранљива крема — јер важна је ноћна нега — који одговарају добу старости и помажу свакој кожи да сачува младост и лепоту.

Циљ мојих козметичких савета и упутстава је подмлађивање и улепшавање коже. Лице се не сме затрпавати дебелим слојевима пудера и крема, да би се на тај начин скриле боре, флеке и рупице на лицу, него се лице мора неговати, кожа хранити да оно умивено и без пудера чисто тако лепо изгледа као кад је нашминкано, а то је баш и циљ мојих индивидуалних и савремених метода неговања лица.

Ако хоћемо да имамо лепо, свеже и младалачко лице, треба обратити велику пажњу на три ствари:

1. Вечерњи кремови морају хранити кожу и употребљавати их према годинама старости.

2. Дневни кремови морају сачувати лице од шкодљивих спољних утицаја (кише, снега, ветра). Добри дневни кремови морају одбијати ултра-љубичасте зраке, који изазивају пеге и флеке. Данас се дневни кремови спремају на бази воћних сокова који обилују витаминима.

3. Пудер мора увек бити савршеног квалитета, без шкодљивих састојака, јер рђав пудер је највећи непријатељ лепе здраве коже.

Неговати своје лице, тело, и истицати своја преимућства може свака жена, дакле свака жена може бити лепа, само ако посвети дневно најмање пола сата за неговање лица и тела.

Један од најхранљивијих кремова је вечерњи Биљана Амарилис крем за жене преко 40 годна, који се употребљава увече и ујутру. Увече после умивања ставити га на лице, после пола сата лице добро избрисати. Ујутру, поново ставити крем на лице, после извесног времена избрисати га сасвим сувом крпом и ставити пудер. Ко има наборано и сухо лице, а још нема довољно година за њега, може га употребити, па после 2—3 месеца употребе може прећи на крем који одговара њеним годинама.

Следећи крем је Биљана Хормон крем, за жене које су прешле 30 година (за ноћ), а за дан Биљана крем од краставаца. Дневни крем се после употребе добро избрише и стави пудер.

За девојке и жене до 30 година употребљава се Биљана Витамин крем. Тај крем исто храни кожу као и Хормон крем. Употребљава се за ноћ. За дан се употребљава Биљана крем од бадемовог млека. После употребе лице добро избрисати и ставити пудер.

Кремови против пега и флека, који уједно хране кожу, могу се слободно употребљавати, а да се лице при томе не љушти. Кожа постаје сваког дана чистија и бља. Ко жели да му лице постане глатко, бело, без пега и флека, треба да га употребљава 2—3 месеца.

Пудер мора да штити лице од сунца, ветра, снега итд., осим тога мора бити фин и мекан да се не примети на лицу, а да ипак даје лицу свежину. Код неговања лица мора се у првом реду пазити да је пудер одличан, јер свака нега лица и поред доброг крема, ако пудер садржи живе, била је узалудна.

Свака читатељка »Нове поште« која пошаље купон и адресиран коверат са марком за одговор, добиће бесплатне козметичке савете и упутства за негу лица. Лични преглед лица и савети читатељкама »Нове поште« су бесплатни. Примам од 9 до 12 и од 3 до 6 сати. Биљана, Ујвидек, Андраши ул. 2/I десно.

Шта је модел

Зашто толика цена за парче тканине?

Кадгод, госпођо, читате чланак о моди, увек се помиње и реч „модел". Шта се уствари мисли под речју „модел"?

Дефиниција модела је веома једноставна: то је она хаљина, шешир, мантил или неки други тоалетни прибор, који не можете да — купите. Ово није шала. Модел Жана Патуа, Шапарелина или Лисијен Лелонга не можете да купите, сем ако не желите да паднете под стечај или да се разведете са мужем. Јер један модел овакве марке коштa отприлике 2000 пенга. То је средња цена, а има их и скупљих.

Можда ћете питати: зашто толико висока цена за парче тканине?

Ево зашто: рекли смо „парче тканине". Пату одлази у радњу да купи тканину, јер онда модел не би био модел. Он ће позвати свог стручњака за цртање нових мустара за тканине, или ће се послужити цртежем једног од познатих цртача. За сам цртеж мустре хаљине платиће, наравно, велику своту. Има и мустара које ће директно набавити из фабрике. Али то је већ нека врста ортаклука. Јер модна фабрика и модна кућа раде из „руке у руку". Један лансира моду, а други израђује модне штофове.

Кад је тканина одређена, онда долази инспирација. Цртач за модел саветује се са свима сарадницима и са својим шефом. Ствара се модел за сезону која долази. Од тканине се, према цртежу, направи један пробни модел, који се после украшује свим могућим додацима, све док се не постигне најбољи ефект. Тек после тога се прелази на израду хаљине, која мора бити до најмањих детаља савршена.

Такав модел, који је прошао кроз десетак руку, долази најзад до манекена. На великој ревији, на коју ће доћи претставници штампе и „крем" друштва и милиона, модел се првипут приказује публици. То се зове „лансирање модела".

Обично се лансирани модел одмах и продаје, ако се нађе купац. Велики модели се већ унапред спремају за извесна имена чувених лепотица, елегантних дама из високог друштва свију земаља. Даме из високог друштва поручују код својих мајстора моделе најновије модне креације. Ови модели не доспевају уопште пред публику, док их не обуче њихова сопственица.

Између осталог, треба истаћи, да велике модне куће морају да плаћају манекене и читаву легију детектива, који чувају тајну њиховог рада пред кројачима, који само вребају тренутак да копирају најновије моделе креатора моде.

Купујте вино, ракију, рум и ликере само код
ХАРШАГИ ЛОВРЕ
трговца вина и ракије на велико и мало
УЈВИДЕК, Мусолини 7, Тел. 41-88
јер има првокласну робу 1178

ПОЛОВНЕ ШКОЛСКЕ КЊИГЕ
уз најповољније услове
КУПУЈЕ и ПРОДАЈЕ
АНТИКВАРНИЦА
Патаки Маргит
УЈВИДЕК, ХИТЛЕР А. УЛ. 13.
1313

Шта нам шведски писац Свинденсен прича о Холивуду

„Не разумем како филмски глумци издржавају у пакленој атмосфери за рад"

Популарни шведски писац и публициста Ото Свинденсен боравио је пре извесног времена у америчкој филмској метрополи, Холивуду и о својим утисцима дао једном шведском листу ову занимљиву изјаву:

„На улазу у Холивуд могла би се истаћи велика табла са натписом: „Са знојем свога лица ћеш зарађивати свој насушни ајвар, шампањ и печење!" Јер у америчкој филмској метрополи тече непрекидан дивовски рад, који уништава живце, до крајности замара мишиће и од сваког тражи врхунац рада и способности. Нисам могао довољно да се начудим како ти претерано вредни и неверовatно издржљиви људи могу све те напоре да подносе годинама.

До директора студија теже је доспети, него у неки краљевски двор. Огромна стража пази на капијама да се непозвани не ушуњају у царство, у коме се производе нове сензације, спремају нова узбуђења и разоноде за десетине милиона биоскопских гледалаца. Џек Варнер, директор филмског студија Варнер Бротерс, примио ме је у свом раскошно уређеном кабинету. Док је самном разговарао, доручковао је и у исто време говорио на два телефона. Само у паузама између две телефонска разговора могао је минут-два да одговара на моја питања и да одгризе комадић сендвича.

ПОСЛЕ ГЛАДОВАЊА — 20 МИЛИОНА ДОЛАРА!

Џек Варнер ми је причао, да је некад био пуки сиромах и дуго гладовао. У оно време у Америци су снимани кратки филмови у једном чину, а зарада је била мизерна. Неуморним радом стекао је до данас 20 милиона долара. Никад се није одмарао, дању и ноћу ради већ деценијама, а тек каткад одлази суботом на викенд.

Кад сам боравио у Варнеровој фабрици, два филма су снимана. Један тонфилм и један колорисани тонфилм. Још ни данас не могу да разумем, како филмски режисери и глумци годинама издржавају огромне напоре у пакленој средини! Јер студио за време снимања доиста личи на праву пакао. Да спољни звуци не би допирали у дворану, у којој се снимају сцене новог филма, сва врата се херметички затварају, тако да у просторији владају неиздржљива врућина и задах.

КАД ГЛУМЦИ ИСТИНСКИ ПАДАЈУ У НЕСВЕСТ

Дисциплина за време снимања је примерна. Нико од присутних не сме ни шушнути, јер сваки шушањ се на тонфилму чује стоструко појачано. Један од статиста је жвакао за време снимања гуму и то се чуло у тонфилму као млевење камена. Глумци често за време снимања падају истински у несвест и морају да понављају сцене по петнаест и више пута. Мислим да је професија филмског глумца најгора, најстрашнија професија на свету.

Снимање тонфилмова је тешка, веома замршена ствар. Колорисани филм задаје још много више посла режисерима и оператерима. О глумцима који су одевени често у дебеле штофане хаљине и одела, да и не говоримо! Они се зноје, као да се купају у неком парном купатилу. Не завидим нимало онима, који су осуђени да раде у Холивуду. Радије бих умро од глади, него да постанем глумац у дивној и раскошној филмској метрополи, пуној патње, надчовечанских напора, нервозе и пакленог мучења..."

ЗУБНА ОРДИНАЦИЈА
КАРЛО ГАЈЕР

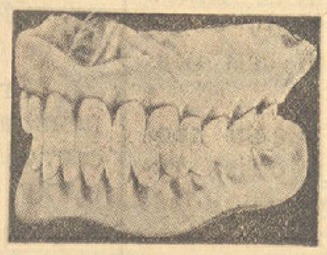

Вади зубе потпуно без болова.
Бломбира, прави златне и разне металне зубе и целе вилице без каучука са гаранцијом. — Пацијенте из околине за 24 сата свршава. 1256
УЈВИДЕК
Хитлер Адолф ул. 16, I спрат
поред Париског магацина

Бесплатан купон бр.
25
за преглед лица и одговор

АНЕГДОТЕ из живота славних људи

НАЈСЕР И ВЕСЕЛИ СТУДЕНТ

Чувени бечки професор Најсер био је велики противник алкохолизма Једаред, при предавању, он примети студентима:

— Видите, господо, ја ћу вам навести један пример из природе за доказ првобитнога, укорењеног инстинкта против алкохола. Кад пред једнога магарца ставимо ведрицу воде, и ведрицу пива или вина, шта ће он да изабере?

— Воду! — зачуше се примедбе

— Врло тачно, господо. А зашто?

— Зато што је магарац! — примети из последње клупе неки весели студент.

*

БИЗМАРК И ПИКАР

У фебруару 1871, при крају немачко-француског рата, замоли Бизмарка француски министар финансија Пикар за продужење привремено склопљеног примирја. Бизмарк изјави да пристаје да примирје продужи до 24, најдуже пак до 28 тога месеца.

— Да ли висте били добри, грофе, да тај рок продужите до 30-ог? — примети министар.

— Немогуће, — одговори Бизмарк.

— А могу ли бар знати разлоге, зашто не? — запита растужени министар.

— Можете, — одговори Бизмарк. — Разлог је прост: јер овај месец има само 28 дана...

*

РАСЕЈАНИ МОМЗЕН

Још као млад научник, немачки археолог и историчар Теодор Момзен био је веома расејан. Једном приликом, кад је његова жена лежала у породиљским мукама, научник је ручао у једном пријатељском пансиону. Већ код чорбе, Момзен је заборавио да је гост, — држао је, наиме, да је цело друштво на ручку у његовом дому.

Током ручка, на опште изненађење Момзен рече сасвим гласно:

— Ви ћете, цењени присутни, извинити што је чорба била тако рђава, али — моја жена се порађа...

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ"

Необична милионарева судбина

Ернст Ритер

У Бизмарковој алеји у Берлину стоји у једном велелепном парку мали дворац са широким стазама и великим терасама. Људи који овуда пролазе застају за часак и са задивљеним очима посматрају вилу. Коме ли овај замак припада и ко има срећу ту да станује.

Та кућа већ годинама стоји празна. За њу се још није нашао купац све до данас, а тешко и да ће се наћи. Сам намештај куће кошта читаво имање.

Крајем прошлог столећа подигао је ту вилу трговачки саветник Алберт. Он је био »човек срећне руке«, имао је злато у прстима. Стари берзијанци сећају се још оних дугих битака на берзи. Алберт је био један од главних бораца, бојно поље је напуштао само као победилац. Алберт је у тим борбама зарађивао милионе. Све је то ишло тако, док му није дошао »црни петак«.

Никада на берзи битка није била тако жучна, као тога дана. Трговачки саветник Алберт изгубио је тога дана цело своје имање. Остао му је чак и дуг, који је могао бити попуњен само новцем из његове приватне имовине.

Алберт се одвезао својој кући у дивну вилу у Бизмарковој алеји. Сео је мирно за свој писаћи сто и рачунао. Израчунао је да му ништа није остало. Биће таман у стању да одговори својим обавезама...

Требало је сада живот почети изнова, исто онако као што је и пре 40 година почео као мали банкарски чиновник. Кад се нашао у новом животу није имао код себе ниједног пфенига, али је убрзо нашао упослење као директор једног новчаног завода са високом платом.

Кад се учврстио на свом положају, он је поново почео са својим спекулацијама. Али овог пута није имао среће. Изгубио је своју плату, још и туђи новац. Утврђен је дефицит у банци. Истрагом је констатовано да је Алберт проневерио банчин новац. Управа га није пријавила полицији, већ га је само отпустила.

Морао је да тражи другу службу. Свет је постао према њему неповерљив. Живео је на кредит. Ништа се тако брзо не дознаје као кад неког потера несрећа. Људи који су се некад са њим дружили, сада су га избегавали.

Један његов пређашњи чиновник узео га је за књиговођу. Некадањи неустрашиви борац на берзанском пољу осетио се сада скрхан. Сам себи није више веровао. И ово место је изгубио због незгодних спекулација. Напослетку нашао је место као курир. Требало је да положи велику кауцију, али пошто то није могао ставили су га на пробу.

Његово тадашње пословање довело га је у везу са ранијим светом са светом који га је некад са највећим поштовањем окружавао. Сада га је тај исти свет резервисано примао...

Једном му је један благајник из банке рекао:

— Господине трговачки саветниче, ово вашеново место није ни мало угледно!

У том тренутку Алберту је пао мрак на очи и он је благајника ударио по сред лица. Идућег дана нашао се на улици. Падао је све ниже и ниже. Био је сада стар човек и гдегод је затражио посла одговорено му је слегањем рамена.

Баш годину дана откако је напустио своју вилу у Бизмарковој алеји, становао је у једној бедној соби. Он је тај стан напустио. Почео је да лута по Берлину. Ципеле су му биле поцепане. Било му је потребно четири сата да дође до Бизмаркове алеје. Стојао је на супротној страни улице и зурио у своју некадању резиденцију.

Тамо преко пута све је било његово. Отада је прошла читава вечност. Када је он колима долазио, двојица слугу скочила су и широм отварали капију. Сада...

Два дана доцније нађен је Албертов леш у једној мочвари.

КУЋОЊА

ДАНАШЊА МОДА..

— Зашто се толико печеш овде на сунцу. Што не идеш на Дунав, на плажу?

— За плажу сам још и сувише бела.

КАКО РИБЕ ЈЕДНА ДРУГУ УПОЗОРАВАЈУ

По установљењу једнога минхенског зоолога, кожа поплашене рибе одваја известан хормон, који и околне рибе упозорава на опасност. То је и објашњење да кад се једна риба закачи за удицу, остале рибе такође одмах гледају да се спасу, док нпр. брчкање једне рибе која се устреми на муву не утиче на њих узнемиравајући. Утицај хормона, међутим, не траје дуго, тако да се, после мало времена, расштркане рибе поново врате, и рибар опет мирно може да убацује удицу.

ПАЖЊА! ПАЖЊА!

Ножеве, маказе, бријаче и остале потребе најповољније ћете моћи купити и наоштрити код

СУШИЋ ФРАЊЕ, уметничког оштрача

УЈВИДЕК — Мусолини ул. 7 у дворишту

Цене солидне 1219 Берберима попуст

ТАЈНА СМРТИ Џемса Вуда

52

Едвард С. Тејлор

Прискочио сам им и у том тренутку, сасвим изненадно, на мене се бацио собар. Снажан ударац за тренутак ме је бацио на под. Лампа ми се угасила а револвер испао из руку. Огромна тежина мог противника спустила се на мене као нека мора. У густој помрчини, међутим, оклизнула му се нога и тело накривило у страну. Пре него што је могао да добије равнотежу, ја сам већ снажним покретом стресао са себе његову гломазну шаку. Десном песницом почео сам га ударати по сред лица.

Нитков је страшно застењао, али још није хтео да попусти у борби. Осетио сам да ме је руком шчепао за десно раме. Што је код њега десно, то је код мене лево. Према томе, његова десна рука се већ налазила у близини моје гуше. У мраку нисам ништа могао разазнати. Руком сам муњевитом брзином описао круг око свога врата и моји прсти су се сударили са нападачевим десним чланком руке.

Шчепао сам га са другом руком и снажно је завио. Чуло се пуцкетање костију. Собар је заурлао, ишчашио сам му чланак.

— Предај се, хуљо! — узвикнуо сам на њега.

Повучено колено собарево са страховитом снагом се забило у мој трбух. У триумфалном заносу, сасвим сам заборавио на овај трик. Пао сам на леђа. Прошло је извесно време док сам се могао подићи. У густој помрчини нисам видео ништа. Пружио сам руку у правцу у коме сам наслучивао собара, али сам осетио само ваздух.

Десно од мене водио се дивљи двобој. Тешко дисање, стењање и одјек тупих удараца су се чули. Сто му громова! Морам набавити неку светлост!

Брзо сам извадио из џепа свој упаљач. При слабој светлости приметио сам да се на патосу котрљају два човека спојени у једно клупче. То су били лорд и његов противник.

Пре него што сам се могао помаћи, одјекнуо је револверски хитац. Један од бораца је клонуо. Онај други се подигао. То је био лорд. Лице му је било окрвављено, са кошуље му је здеран оковратник. Притрчао сам и помогао му да се дигне на ноге.

— А шта је са собаром? — упитао је задихано.

— Собар?

Упаљач сам подигао у вис. Собара нигде нисам видео.

— Побегао је.

— Он несме побећи!

Лорд је изјурио кроз врата, ја за њим. Сада нам већ није била потребна светлост. У осталим собама била је запаљена електрика, а исто тако и у ходнику. Сигурно је сам собар запалио како би се боље могао снаћи за време бекства.

Стигли смо до узаних пужастих степеница. И ове су биле осветљене, али се светлост изненадно угасила. У истом тренутку одоздо се чула снажна лупа капије.

Застао сам.

— Узалуд је све, милорде, собар је побегао!

— Знам, — рекао је лорд Брицкинг, стегнувши песнице. — А верујте ми да никога радије не би предао полицији него ову хуљу, који је тако ружно и подмукло злоупотребио моје поверење... А шта да радимо сада, мистер Смит?

— Пре свега, разгледаћемо у торњској соби да видимо како стоји ствар са бандитима. Можда им се још може помоћи.

Недеља, 30 августа 1942.
Розалија. Муч. Мирон. и Стратилат.

✱

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Ненадовић, Мусолини ул. бр. 12. Тел. 23—95.

Ралетић, II Ракоци Ференц ут 2. Тел. 21—00.

✱

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ, УМРЛИ

Рођени: 5 мушких и 1 женско дете.

Венчани: Фратшка Ђерђ Михаљ, приватни чиновник и Марцековић Ирма Марија, домаћица; Болцер Турански Бела, трговачки помоћник и Ереш Илона, домаћица; Рац Иштван, машински бравар и Јанковић Ана, домаћица; Шмит Иштван, трговачки помоћник и Грња Ана, домаћица.

Умрли: Гајо Петер, дете 2 и по године, Међари Јожеф, одојче од 2 дана.

✱

РАДИО

30 август 1942

БУДАПЕШТА. 8.00: Јутарња музика ● **12.15:** Програм за Левенте ● **13.10:** Забавна музика ● **14.00:** I Уметничке грамофонске плоче, II из оркестра Геци Барнабаша ● **15.45** Оркестарски концерт ● **17.20:** Лака музика ● **18.15:** Свирање на клавиру ● **18.50:** Ђоконда, игра часовника од Поншијела ● **19.00:** Концерт за хонведе ● **22.15:** Концерт полицијског оркестра ● **23.25:** Клавирски концерт.

✱

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту: 5.55 (брзи), 13.31, 16.24 (брзи).

За Сабадку: 4.31, **8.14 (убрзани моторни, веза за Зомбор).**

За Зомбор: 3.53, 10.37, 18.48 (директан за Паланку), 17.06.

За Обече, Зенту, Сегед: 5.30, 14.00 (само до Обечеја), 16.38.

За Тител: 6.26, 20.27.

Из Будапеште: 7.38, **11.57 (брзи)**, 22.53 (брзи).

Из Сабадке: 19.31, **20.10 (убрзани моторни)**

Из Зомбора: 7.32, 10.26 (директан из Паланке), 12.47, 20.13.

Из Сегеда—Обечеја: 7.28 (Из Обечеја), 10.05, 19.46.

Из Титела: 6.24, 16.11.

✱

1330

Скичак Карољ
крзнарска радња
Ујвидек, Петефи Ш. ул. 4

Немачка најбоља у Европи

У овој години, упркос рата, одиграно је у Европи од почетка године до сада укупно 14 међународних фудбалских утакмица. То су утакмице:

Португалија—Швајцарска 3:0 (Лисабон 1 I);

Немачка—Хрватска 2:0 (Загреб 18 I)

Немачка—Швајцарска 1:2 (Беч 1 II)

Шпанија—Француска 4:0 (Севиља 15 III);

Швајцарска—Француска 2:0 (Марсеј 8 III);

Италија—Хрватска 4:0 (Ђенова 5 IV);

Немачка—Шпанија 1:1 (Берлин 12 IV);

Италија—Шпанија 4:0 (Милано 19 IV);

Немачка—Мађарска 5:3 (Будапешта 3 V);

Хрватска—Бугарска 6:0 (Загреб 12 VI);

Хрватска—Мађарска 1:1 (Будапешта 14 VI);

Немачка—Бугарска 3:0 (Софија 19 VII);

Шведска—Данска 3:0 (Копенхаген 28 VIII);

Немачка—Румунија 7:0 (Бојтен 16 VIII).

У овом утакмицама учествовало је 12 европских народа. Немци су одиграли највише (6) утакмица и налазе се на првом месту међународне табеле, која гласи овако:

1. Немачка	6	4	1	1	19:6	9 (3)
2. Италија	2	2	0	0	8:0	4 (0)
3. Швајцарска	3	2	0	1	4:4	4 (2)
4. Шпанија	3	1	1	1	5:5	3 (3)
5. Хрватска	4	1	1	2	7:7	3 (5)
6. Португалија	1	1	0	0	3:0	2 (0)
7. Шведска	1	1	0	0	3:0	2 (0)
8. Мађарска	2	0	1	1	4:6	1 (3)
9. Данска	1	0	0	1	0:3	0 (3)
10. Француска	2	0	0	2	0:6	0 (4)
11. Румунија	1	0	0	1	0:7	0 (2)
12. Бугарска	1	0	0	2	0:9	9 (4)

ПРВЕ ПРЕСУДЕ ДИСЦИПЛИНСКОГ СУДА НОГОМЕТНЕ СЕКЦИЈЕ МЛС У САБАДКИ

Инокосни дисциплински судија казнио је ове играче из Сабадке: Хусл (Кац) кажњен је са 12 месеци неиграња, Хорнок са 2 недеље неиграња, Сабо (Кац) са месец дана, Паки (Бачка) са две недеље неиграња. ки (Бачка) сад ве недеље неиграња. У ствари Деметера и Летића судија није одмерио казну, док ће се Еветовић (Бачка) саслушати 2 септембра, па ће се у његовој ствари донети пресуда после тог саслушања.

СК ЧЕНЕЈ—СК ЛЕВЕНТЕ (Пирош) 7:1 (3:1)

У петак, на Велику Госпојину, одиграна је на Ченеју веома интересантна пријатељска утакмица између домаћег С. к. Ченеја и С. к. Левенте из Пироша, која се завршила заслужном победом домаћих. Игра је била веома лепа и узбудљива, но већ после првих 15 минута игру преузимају домаћи, који и поред рђавог терена и пожртвоване одбране гостију успевају да сломе отпор и да катастрофалну потуку госте. Голове су дали Зукић 3, Летић 2, Ердевик и Девић. Од домаћих се нарочито истакао Медарић, играч Уака. Судија је био објективан.

Пригодна ногометна утакмица у Сабадки између најбољег фудбалера 5 кварта против Малог Бајмока одржаће се 1 септембра. Чист приход иде у корист хонведске акције.

Фабричко складиште за БКГ
кугличне лежаје као и кућице за исте налази се код заступника за Делвидек у Ујвидеку код фирме:
Алберт Кремпаски
Ујвидек
II Ракоци Ференц ул. 78
Телефон: 31-81 377

Фото Темпо
Модерно уређен фото студио. Уметнички портрети и снимци за легитимације и аматерске радове **вл. Радивој Раданов**, Ујвидек, Пошта ул. 9-II 1265

Извештавам цењ. муштерије да сам своју 1260
крзнарску радњу
преселио из Јокаи Мор ул. у II Ракоци ул. 19 и молим за даљу посету
Бајерле Јован, крзнар
Телефон 25-51

Selektor
1348
Чистимо и фарбамо сваковрсно семење!
ХЕРМАН ФЕРЕНЦ
Ујвидек, 1941 април 13. улица 98

Szkicsák Ferenc
трговина ручних радова и помодне робе
1179
УЈВИДЕК — II. Ракоци Ф. ул. 6
ПЕРЗИЈСКИ ЋИЛИМОВИ!
сваковрсне материје за ручне радове
Солидне цене!

Најбољи извор набавке
ШКОЛСКОГ ПРИБОРА
(оловке, пера, теке, цртаће итд.)
КАНЦЕЛАРИСКЕ РОБЕ
(канц. хартије, коверте, трговачке књиге итд.) на мало и велико:
КЕЛЕР и КИШ
УЈВИДЕК, Јокаи Мор у. 18. — Телефон: 37-73
Наручите у нашем издању публиковани ПОЛАЧЕК-ов најновији и најпотпунији МАЂАРСКО-СРПСКИ и СРПСКО-МАЂАРСКИ РЕЧНИК
1350

ШКОЛА ИГРАЊА
НЕМЕШ - Хотел Сабадшаг
ПРВИ ТЕЧАЈ ПОЧИЊЕ 1 септембра увече у 8 часова. Сваке недеље и празником као и четвртком 1363
ГОСТИНСКО ВЕЧЕ!

Спортска недеља у Загребу биће и ове недеље врло жива. Поред лакоатлетског такмичења за првенство државе, одржаће се утакмица најбољих немачких и хрватских пливача на Сави. Највеће интересовање показује се ипак према ногомету.

Десет пробних лакоатлетских утакмица у Сабадки одржаће се у недељу. На њима ће учествовати најбољи лакоатлетичари Јужног Краја, а међу њима један од највећих и најбољих г. Јован Микић-Бата, који има веома много изгледа да освоји палму Јужног Краја.

СТК и Мако ВШЕ у Сабадки одиграће у недељу на игралишту Бачке утакмицу за мађарски куп. Почетак у 5.30 часова.

У Кисачу ће се у недељу осветити ново фудбалско игралиште. За ту свечаност позван је С. к. Мохол на гостовање, за коју прилику С. к. Мохол је саставио свој најбољи тим, те се верује да ће утакмица бити лепа и узбудљива. Ову утакмицу, која ће, обзиром на освећење игралишта, имати свечан карактер, водиће познати фудбалски судија г. Никола Јовић-Ћата, савезни судија из Ујвидека.

Кулски КАФК у недељу на, дан 29 о. м. игра у Кули пријатељску утакмицу са С. к. Спортом из Зомбора. За ову утакмицу влада велико интересовање јер КАФК излази у новој постави: Прајнингер, Брашко, Гомбар, Шаде, Шмит, Вереш, Јанеш, Турук, Тремл, Саузер. Досадашњи популарни играч КАФК-а Пајвош Даниел, тражио је од управе издавање своје легитимације, јер намерава да се пријави за Спорт клуб у Тополи. Исто круже вести да и играч Гергељ Јошка жели такође да напусти КАФК.

Освежавајућа боза-лимунада первокласни сладолед и разна **пециво** 911 добићете у посластичарници
„Корвин“ влас. МОЈСОВИЋ П. Хорти Миклош шугар ут 1 и II. Ракоци Ференц улица 74

ВЕЛИКА СПОРТСКА СВЕЧАНОСТ У ОФУТАКУ

Данас ће се у Офутаку, у виду мале спортске свечаности, извршити свечано отварање и освећење новог спортског фудбалског игралишта. За ово игралиште управа ФСК-а није жалила ни труда ни материјалних средстава како би преко њега привукла и загрејала за разне спортске гране што више омладинаца и да би у што већој мери развила спортски живот и спортску свест мештана. Интересантно је да ново спортско игралиште није још ни освећено, а да су нови чланови већ нагрнули из свих друштвених слојева. Као противник за недељну утакмицу позван је одличан овдашњи клуб С. к. Левенте, који за ову утакмицу долази у Офутак са својим најбољим тимом. За ову свечану утакмицу ФСК је одредио следећи тим: Букинац, Милков, Момиров, Шмит, Мајтан II, Сомборац, Веселиновић III, Радованов, Стефанов, Мајтан I, Веселиновић I, Невидовчић и Живковић. За ову прву утакмицу на новосаграђеном игралишту влада веома велико интересовање. Утакмица почиње у 17 часова, а судија је г. Шмит.

Веселиновић М.

ОВЛАШТЕНИ КЊИЖАРИ за продају школских књига

код којих можете добити све школске књиге, свеске и прибор за цртање:

АБРАХАМ ЈАНОШ
УЈВИДЕК
1338 Мусолини Бенито ц. 30

„Натошевић" К. Влаовић
УЈВИДЕК
1339 Јокаи Мор ц. 26

„ГЛОБУС"
УЈВИДЕК
1340 II. Ракоци Ференц пут 42

Браћа Мишић
УЈВИДЕК
1341 Мусолини Бенито ц. 14

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. За оне, који траже службу, 50% јефтиније.

АГРОНОМ са вишегодишњом праксом из селекције биља и опште пољопривреде, тражи примерно запослење Обавештења даје **„Petrant", Hercegszőllős,** Барања. 1290

ПРЕВАЂАЊА, КОРЕСПОНДЕНЦИЈУ, ПРЕПИСИВАЊА на српско-хрватском, мађарском и немачком језику јевтино примам. Ержебет тер 7, II спрат (код поште). 1189

ИЗВЕШТАВАМ многопоштовано грађанство да сам отворио старинарску радњу у улици Алкотмањ, 60. — Продајем и купујем употребљене ствари, Ковач Лајош. 1160

ПОТРЕБАН МАШИНИСТ вичан саугас мотору. Јавити се лично млину Надалја. 1316

БЕРБЕРСКО-ФРИЗЕРСКИ ПОМОЋНИК, говори мађарско, стар 23 год., слободан 9 IX тражи запослење. Крњетин Ненад, фризер, Зента, Кијо ул. 1. 1331

КУПИО БИХ КУЋУ од 50—100.000 пенга, може имати и дуга. Упитати у Администрацији али само сопственик. 1314

ИЗДАЈЕ СЕ МЕБЛИРАНА СОБА са употребом кухиње и купатила (погодна за самосталне чиновнице - наставнице) и једна мебларана соба за 2 ученика. Информације у Администрацији. 1318

КАЉЕВУ ПЕЋ ПРОДАЈЕМ. Упитати Сегеди ул. бр. 8. 1321

КОВАЧКИ АЛАТ на продају. Упитати Кемењ Жигмонд ул. 27 (бивша Камберова). 1322

ТРАЖИМ НАУЧНИКА (шегрта) за месарско кобасичарски занат. Пап Иштван, Ујвидек, Бем ул. 39. 1324

КУПИО БИХ дечији бицикл. Адреса у администрацији. 1325

ТРЕБАН једног самосталног кројачког радника за велики посао. Марић Лазар, мушки кројач, Ујвидек, Кошут Лајош ул. 13. 1326

ЧАРДАК ОД ТВРДОГ ДРВЕТА и друге кућне грађе продао бих. — Срђанов Ђука, Сентамаш, Мусолини ул. бр. 103. 1329

У АРЕНДУ ИЛИ НА ВЕЧИТО 15 ЈУТАРА ЗЕМЉЕ у непосредној близини салаша Саве Вујића. Упитати „Нову пошту". 1274

У МЕСТО МЕКИЊА даје одличну замену обрано млеко богато беланчевинама. — Справе за сепарирање млека, и потпуне уређаје за млекарнике нуди **Селеш Шандор, Зомбор,** Тефорт ул. 2. — Бесплатне инструкције. — Резервни делови стално на стоваришту. 1289

СТАРА одела, веш најбоље плаћам. На позив кући долазим. НАЧА ШАНДОР, старетинар, Хал тер 11 (Рибљи трг). 691

ГАРСОНИЈЕРА издаје се одмах. Крамер Ђула ул. 10. 1345

ТРАЖИМ ГАРСОН СТАН од 1 собе и купатила у центру града. Упитати у Администрацији. 1332

ТРАЖИМ СТАН од једне собе и кујне евентуално са шпајзом за 1 или 15 септембар. Понуде на администрацију са ознаком цене „Тачан платиша". 1334

ЧЕЗЕ НА ПРОДАЈУ уз повољну цену. Упитати: Гал Мозеш ул. 1/а (бив. Врагова башта). 1336

КУПИО БИХ половну спаваћу собу и кухињу. Упитати 1941. априла 13 ул. бр. 30 1342

НОВА КУЋА од цигаља, са 4 стана, подрумом и воћњаком, ослобођен порезе, продаје се за 15.000 пенга и један плац за 4.000 пенга. Унгвари ул. 1. Упитати: Дроздик, II Ракоци Ференц ул. 39. 1343

МАЈСТОР ЗА ПОКРИВАЊЕ КРОВОВА папом и етернитом, покрива и оправља сваковрсне кровове од црепа, етернита и хартије, стручно обавља изолације бетонских кровова. **Гертнер Стеван,** Ујвидек, Чаба ул. 15. 1361

ПРОДАЈЕ СЕ 1 Сингер женска шивећа машина и 1 Сингер левица шустерска. Обе се јевтино продају. Видети се могу у Темеши ул. бр. 11/а (бивша Кнез Милоша) у Салајки. 1359

ЕЛЕГАНТНО НАМЕШТЕНА СОБА за издавање. На истоме месту на продају намештаји и одела. Текели улица 7, врата 2. 1358

ИЗДАЈЕ СЕ посебна кућа од 3 собе са нузпросторијама. Кемењ Жигмонд (бивша Камберова) бр. 23. 1357

ИЗДАЈЕ СЕ у једногодишњи закуп 90 јут. земље у близини Ујвидека. Упитати у Администрацији. 1356

ЈЕВТИНА КУЋА од тврдог материјала близу центра. Лајта улица 3. 1355

ПРОЗОРЕ И ВРАТА продаје Прелић, столар, Ујвидек, 1941 априла 13 ул. бр. 123. 1354

НА ПРОДАЈУ ограда од плетене жице са стубовима или без; шупа скоро нова; 2 шпорхета и разног грађевинског материјала. Упитати: Уд. Милновић, Ђитра ул. 12. 1353

ПРОДАЈЕ СЕ већи шорет са две рерне скоро нов, брзо кува, добро пече, мало дрва троши, подесан за кафанске кујне или већу породицу. Чеми ул. 23. (бивша Гундулићева). 1365

ПАЛАТА ЛУКСУЗНА са 9 станова, годишња рента 9.000, продајна цена 150.000 пенга. Веће и мање виле, куће за ренту исто и фамилијарне као и поседе располаже Мирков Душан, Ујвидек, Мусолини ул. 3. 1364

СМРТ ПАЦОВИМА! Сигурно средство за уништавање пацова шаљем поштом уз доплату. Јоца Андрић, Ујвидек, Фехермезе ул. 28. 1286

Пажња! **Модерна књиговезница**

БАЛАЖ ГЕЗЕ

1319

Стручно извршава све врсте увеза књига. ЦЕНЕ СОЛИДНЕ!

УЈВИДЕК
Мусолини ул. 8.

ГИРЛИХС ХЕРМАН

ТВОРНИЦА СВИЛЕНЕ РОБЕ 1337

УЈВИДЕК — КИШФАЛУДИ УЛ. 19

За финансиско књиговодство

ко жели да се изобрази или надопуни ујесен

нека се сад већ даде прибележити, јер се обука врши само у групама по четворица, те се може десити да после пријаве мора да још подуже почека. Проспекте шаље: **Борбељ Лајош** стручни књиговођа, **Ујвидек,** Поштански фах 75. - Стан: Магдолна улица 14

1351

Пажња! Пажња!

Извештавам п. н. потрошачку публику да се 1 септембра ове године, у Ујвидеку, на месту Ротове трговине женских капута, у Мусолини улици број 13, отвара моја радња мушке и женске конфекције.

Молим п. н. публику да своје потребе у овој роби изволи до тог времена придржати, када ће, уз најсолидније цене, стајати на расположењу најновија помодна роба.

1273 ***Хајнеман Хенрик***

Фабричке нове машине за обраду дрва, као: Бандсеге од 700, 550 и 400 м/м, Абрихт-Диктенхобелмашине, Фрезершпиндел и остале машине на складишту код:

Клем Силвестра

УЈВИДЕК — Орсагзасло тер 6/I. Тел. 40-90 813

Од градоначелника

Сл. Кр. Града Ујвидека

Број: 033.285/1942.

Предмет: Упис у школе за 1942/43 школску годину.

ОБЈАВА

Време уписивања у све јавне основне школе одређујем 1, 2 и 3 септембра између 8 и 12 часова.

Позивам родитеље и старатеље деце да свако дете обавезно за похађање школе између 6 и 15 година треба уписати у народне јавне школе, без обзира на њихове телесне или духовне недостатке, здравствено стање и на то да ли његов старатељ жели да му пружи домаћу наставу, као и на то, ако је прошле школске године био ослобођен или искључен од похађања народне школе.

У први разред основне школе могу се уписивати само она деца која су непосредно пред почетак школске године, 30 јуна, навршила шесту годину живота. Међутим, у оправданом случају месна школска власт има права да да дозволу за упис, односно пријем у школу и такве деце, која ће тек првог месеца у школској години, до 15 септембра навршити шесту годину живота. За такву дозволу потребно је уверење лекара власти.

Упозорујем родитеље и старатеље да пропуштање уписа у школу претставља преступ по XX з. чл. 1940 године, односно на основу наредбе 26.000/1941 ВКМ и повлачи за собом строгу казну.

Ујвидек, 14 августа 1942.

(М. П.)

1252 Градоначелник

витез др. Нађ Миклош, с. р

Бициклове немачких марака са „CONTINENTAL" и "DUNLOP" гумама, ауто и трактор делове код

ДЕНИХ БЕЛЕ

УЈВИДЕК, Сабадкаи број 1. Телефон: 26-76 1362

ШОМАН — Ујвидек основано 1865 — тел. 21-20

има грађевни и материјал за изолације, као и камење и надгробних споменика јефтиних и првокласних. 1304

Одговорни уредник и издавач: ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.

Рукописи се не враћају.